

HORNOBŘÍZSKÝ ZPRAVODAJ

Zdeněk Bláha s námi oslavil devadesátku

Acrolepis gigas obživil v expozici

Velká srdce z Horní Břízy – Cesta pro Vilémka

Zpravodaj města Horní Bříza
číslo 1/2020

Obsah čísla

Zprávy z radnice	
Úvodní slovo starosty města Horní Bříza	3
Zápisky Městské policie Horní Bříza	4
Přehled nadcházejících akcí města Horní Bříza	4
Vzdělávací instituce	
V naší školce	5
Nahlédnutí do 2. MŠ	6
Masarykova základní škola	7
Spolková a zájmová činnost, kultura a sporty	
Zimní hokejbalová přestávka	7
Divadelní informace aneb co se děje v Osadě	8
Hornobřížští kynologové nespí	8
Historie a současnost Sokola v Horní Bříze	9
Hasiči jsou připraveni pomoci i v novém roce	10
Nejtěžší článek	11
Články, rozhovory, reportáže	
Zdeněk Bláha s námi oslavil devadesátku	12
Bejvávalo v Horní Bříze	13
Pozvánka FS Úsměv	14
Koncerty orchestrů v Horní Bříze na přelomu roku	14
Jak se kalila kronika	15
Acrolepis gigas obživil pro expozici	16
Country kapela Primáti oslavila 40 let hraní	17
Doba odpadová. Co s tím?	19
Na aktuální téma – výroba ptačích budek	20
Velká srdce z Horní Břízy – díl 2. Cesta pro Vilémka	22
Za hranicemi Horní Břízy – Norsko	25
Okénko první pomoci – KPR	27
Uklid'me Horní Břízu	28
Různé	
Informace pro autory	29
Inzerce	31

Slovo šéfredaktora

Vážení čtenáři,

těší mě, že vám můžeme i v tomto roce poskytnout informace v rámci Hornobřížského zpravodaje. Mám upřímnou radost, že vám přinášíme i v tomto čísle exkluzivní články o našich spoluobčanech, kteří mají velká srdce nebo zažívají něco zajímavého. A rozhodně to nemusíte nechat pouze na našem výběru. Znáte někoho, kdo dělá něco zajímavého a je to třeba váš soused? Budeme rádi, když nám dáte tip. Obracet se na nás můžete prostřednictvím e-mailu zpravodaj@hornibriza.cz.

Příjemné a možná i poučné čtení Vám přeje

Václav Jícha,
šéfredaktora

Upozornění:

Z důvodu epidemie mohou být akce rušeny. V případě nejasností kontaktujte pořadatele.

Úvodní slovo starosty města Horní Bříza

Vážení spoluobčané,

rok 2020 je v plném proudu a od jeho začátku se udála v našem městě spousta akcí, o kterých Vás chci informovat, ale i o těch, které jsou teprve ve fázi příprav.

Na začátku roku jsme uvedli do provozu nově zrekonstruované toalety v 1. patře MZŠ Horní Bříza a i toalety v areálu fotbalového hřiště. Realizačním firmám patří poděkování za perfektně odvedenou práci.

Díky nezvykle teplému počasí bylo v lednu dokončeno i napojení dvou chodníků před Kulturním domem Klub, které navazují na chodník a autobusovou zastávku v Tovární ulici. V současné době probíhá odstraňování vad a nedodělků také na Tovární ulici. S touto stavbou souvisí i vyklizení a uvedení do původního stavu pozemku mezideponie pod čerpací stanicí.

V období vegetačního klidu probíhá prořez keřů a stromů a dle klimatických podmínek úklid komunikací. V průběhu března bude probíhat také úprava ostrůvku a přechodového místa před restaurací Bama, kterou si vyžádalo řešení situace otáčení dvou linek autobusů, na kterých jsou nasazeny delší autobusy, které mají problém s průjezdem tohoto místa.

Vypsali jsme výběrové řízení na zhotovitele sanace základů a sklepních prostor Kulturního domu Klub, na výměnu vodovodního potrubí před „Mistráky“ v Tovární ulici a na dodavatele vzduchotechniky v kuchyni stravovacího pavilonu základní školy.

Z důvodu podání žádostí o odchod do důchodu obou ředitelů mateřských škol jsme vypsali konkurz, který proběhne v dubnu s nástupem do funkce k 1. 9. 2020.

Pracujeme také na novém záměru vytvoření komunitního centra v prostorách bývalé knihovny v Lékařském domě. Toto centrum budou moci využívat spolky, občané (např. maminky s dětmi, senioři...) pro schůze, přednášky, setkávání při ručních či dílenských činnostech. Právě pro tyto činnosti zde upravíme a dovybavíme současné nevyužívané prostory. Doufáme, že nové centrum přispěje k ještě bohatšímu kulturnímu vyžití, které Vám nabízí bohatá nabídka kulturních akcí, které si dle svého zájmu můžete vybrat na webu města v sekci „kalendář akcí“.

David Kapr, starosta

Foto Archiv MěÚ Horní Bříza a David Kapr

Zápisky Městské policie Horní Bříza

Dne 18. 2. 2020 bylo na MP oznámeno, že došlo ke krádeži věcí na místním hřbitově.

Dne 13. 2. byl zjištěn řidič projíždějící obcí rychlostí 77 km/h. Jednalo se o nepoučitelného řidiče, stejný druh dopravního přestupku mu byl již prokázán opakovaně, a proto mu ve správním řízení hrozí odebrání řidičského průkazu.

Dne 12. 2. uvízl kamion pod viaduktem, na komunikaci směrem od hřbitova. Z tohoto důvodu prováděla hlídka MP řízení dopravy ve spolupráci s Policií ČR.

Dne 11. 2. hlídka MP prověřovala oznámení, kdy oznamovatel tvrdil, že už „tady nechce být“. Na místě bylo zjištěno, že muž touží po návratu do vězení.

Dne 11. 2. bylo přijato oznámení, že dochází k napadení ženy jejím přítelem. Na místě však bylo zjištěno, že k napadení došlo spíše opačným způsobem.

Dne 10. 2. při vichřici hlídka zajistila prostor, kam dopadaly uvolněné plechy ze střechy v sídlišti. Na místo přivolala místní hasiče.

Dne 22. 1. byl hlášen incident mezi druhem a družkou na jedné z místních ubytoven. Vyřešeno na místě.

Dne 20. 1. strážníci asistovali exekutorskému úřadu při otevírání bytu.

Dne 7. 1. zjištěn řidič za překročení povolené rychlosti v obci. Naměřená rychlost činila 74 km/h. Jelikož byl dopravní přestupek opakovaný, hrozí mu odebrání řidičského průkazu ve správním řízení.

Dne 4. 1. v ranních hodinách vyjžděla hlídka na oznámení do jedné místní restaurace. Na místě zjistila, že se jedná o brutální napadení 29leté ženy, která měla mnohočetná zranění v oblasti hlavy, a proto jí byla poskytnuta první pomoc. Následně byl strážník zadržen údajný pachatel, který se nacházel v blízkosti místa napadení.

Dne 26. 12. 2019 řešila hlídka incident v jedné z místních restaurací, kde si mladík stěžoval na nešetrné zacházení ze strany personálu.

Dne 21. 12. vyjžděla hlídka na incident do Kulturního domu Klub, kde mělo dojít k fyzickému napadení návštěvníků a personálu. Tento případ je v řešení Policie ČR.

Dne 19. 12. řešila hlídka rušení nočního klidu v ulici Tovární.

Dne 9. 12. došlo ke krádeži jízdních kol.

Dne 9. 12. oznámeno, že na ubytovně 25letý muž demoluje vybavení ubytovny a dobývá se na svoji přítelkyni. Došlo k jeho zklidnění a následně byl informován majitel ubytovny, který s mužem ukončil nájemní smlouvu.

Dne 3. 12. prováděla hlídka asistenci sociálním pracovnícím, které prováděly kontrolu na jedné z místních ubytoven.

Dne 2. 12. řešili strážníci rodinnou rozepři mezi mužem a ženou, která se odehrávala bohužel před dětmi.

Dne 30. 11. hlídka MP likvidovala injekční stříkačku v prostoru parku před KD Klub.

Dne 22. 11. docházelo k úniku plynu za čerpací stanicí. Hlídka na místo přivolala pracovníka plynáren, který místo zajistil.

Dne 21. 11. bylo oznámeno strážníkům, že na ubytovně dochází k napadení mezi dvěma muži, z nichž jeden byl ozbrojen nožem. Hlídka na místě celou věc uklidnila a předala Policii ČR.

Dne 18. 11. hlídka MP obdržela oznámení o velké olejové skvrně na parkovišti před prodejnou COOP. Na místě zjistila, že olejová skvrna je o průměru 3 m, proto na místo zavolala hasiče, kteří zasypali skvrnu sorbentem.

MP Horní Bříza

Přehled nadcházejících akcí města Horní Bříza

18. 4. – Jihočeská Vlachovka (koncert dechovky)

6. 5. – Oslavy osvobození s Kombinovaným oddílem

10. 5. – Den matek

16. 5. – Pivní slavnosti

23. 5. – Křídlovanka (koncert dechovky)

31. 5. – Den dětí

13. 6. – Slavnosti města

(vystoupí Leona Machálková, Sto zvířat, Wanastowi Vjegy revival a místní spolky)

27. 6. – Tenisový turnaj

28. 6. – Keramický a farmářský trh

V naší školce

V minulém Zpravodaji jsme se rozloučili přípravami vánočních svátků. Tyhle nejkrásnější svátky stojí ještě za ohlédnutí.

Společně s 2. MŠ se učíme písničky a básničky na rozsvícení vánočního stromu již v listopadu. Sešli jsme se na „generálce“ ve 2. MŠ, kde si děti vyzkoušely, jak nám to dohromady krásně zní. Setkání bylo moc příjemné. Doufáme, že nás „továrenští“ kamarádi také brzy navštíví.

Advent je čas příprav, setkání, tvoření a překvapení. První společné setkání bylo u rozsvícení vánočního stromu, kdy se otevřely pro veřejnost i dveře naší školky. Osvícená cesta tam zvala na vánoční jarmark. K naší radosti se akce vydařila. Tímto moc děkujeme všem, kteří se na přípravě akce podíleli.

Ve středu 4. 12. jsme s dětmi navštívili Domov pro osoby se zdravotním postižením, abychom v adventní čas potěšili jeho obyvatele. Zazněly písně a básně se zimní i vánoční tematikou. Děti předvedly i krátké tanečky. Děti dokážou okouzlit, potěšit a někdy i dojmout svou bezprostředností.

Další den naší školku navštívil Mikuláš s andělem a čerty. Musím říci, že děti byly úžasné. Ve třídě stála barevná váha. Modrá znamenala – jsem hodný. Červená – zlobím. Děti vstupovaly na váhu a volily modrou nebo červenou barvu, případně jejich kombinaci. Samostatně si tak své chování ohodnotily. Čerti obcházelí kolem, ale podařilo se je uklidnit pěknou říkankou a písničkou. Od anděla a Mikuláše pak každé z dětí dostalo balíček dobrot.

V prosinci třídu Dráčků navštívila paní Švarcová z Optik studia Plzeň. Přijela dětem předat cenu, kterou získaly ve výtvarné soutěži. S dětmi si také popovídala o zraku. Mohly si prohlédnout model oka, dozvěděly se zajímavosti o lidském a zvířecím zraku. Prohlédly si různé typy brýlí, obrouček a kontaktních čoček. Zkoušení obrouček bavilo děti nejvíce. Ještě v měsíci prosinci k nám přijelo divadlo s pohádkou Santa není Ježíšek. Pohádka byla pro děti zábavná i poučná. Seznámili jsme se totiž s tím, jak děti prožívají Vánoce v jiných zemích.

Okénka adventních kalendářů se postupně otvírala a v rámci besídky spojené s vánoční „dílňou“ děti do tříd přivedly své rodiče. Ukázaly jim, co se ve školce společně naučily. Překvapily je říkankami, cvičením i vánočními koledami. Dostalo se i na společné vyrábění. Maminky donesly ochutnávku vánočního cukroví. Při společném posezení nám vánoční výrobky šly pěkně od ruky. Domů si každý odnášel vyrobený stromček nebo ozdobu.

Také jsme navštívili Dům se sociální péčí. Každý rok se jeho obyvatelé na děti velmi těší. Vždy pro ně mají připravený dárek. Babičky si známé koledy zpívaly s námi. Na závěr děti všem předaly vlastnoručně vyrobené drobné dárky. Nezapomněli jsme ani na zvířátka. Nachystali jsme vánoční hostinu nejen zvířatům do krmelce, ale i ptáčkům v městských krmítkách.

Přes všechny návštěvy, setkání a obdarovávání, děti stále netrpělivě očekávaly Ježíška ve školce. Přiletí k nám? Uklidili jsme třídu, připomněli jsme si tradiční zvyky a stromček čekal ozdobený. Nechali jsme i pootevřené okno. Dětem to připadalo jako věčnost, ale přitom každé z nich vědělo, že vánoční čas již nastal. I „barborka“ ve váze začala rozkvétat. A dočkaly se. Cinkání zvonečku prozradilo, že Ježíšek nachystal nadílku ve všech třídách.

Pak jsme se na vánoční prázdniny rozloučili a sešli jsme se až 6. ledna, kdy jsme s dětmi a se třemi králi prošli okolí naší školky. S písničkou „šťěstí, zdraví vinšujem vám“, jsme popřáli a křídou zaznamenali nad vchody do budov nový letopočet 2020.

A co se děje v naší školce teď? Zabydlela se nám tam dvě koťata. Jsou jen plyšová, ale děti se o ně starají jako o opravdová. Známe je z knihy „Byla jednou koťata“. Tam se děti dozvěděly, jak se o ně postarat: „Zvířátko se umí smát, ale také trápit. Chce se najíst, chce si hrát, musí se i napít. Hleď se o něj postarat. Je to přece kamarád“.

Pustili jsme se do stavby zahradního domku na pozemku za hasičskou zbrojnicí. Na jaře zde děti budou mít nové písčoviště, domeček na hračky a provazovou pyramidu.

Zima děti ochudila o sněhové radovánky. V naší školce se však nenudí. Navštěvují Sport Arénu ve Třemošné, kde se pod vedením zkušených trenérů učí bruslit. S dětmi pravidelně sportujeme, a to nejen ve školce nebo venku, ale i v tělocvičně ZŠ. Jezdíme též do solné jeskyně.

Dne 26. 2. pojedeme reprezentovat naše město na přehlídce pódiových vystoupení Mateřina 2020 do Kralovic. Děti se pilně připravují. Všichni si přejeme, aby se vystoupení povedlo a aby si odtud děti odvezly příjemné zážitky i zkušenosti. Tak nám držte palce!

A teď již přichází čas karnevalů a masek, který mají děti moc rádi. Ale o tom až příště.

Závěrem zveme rodiče s dětmi k zápisu na šk. rok 2020/21, který se uskuteční 4. 5. 2020 od 9,00 do 15,00 hod.

Za kolektiv učitelek 1. MŠ Jana Juhová,
foto Kateřina Piorecká

Nahlédnutí do 2. MŠ

Jako každým školním rokem se i tentokrát v naší školce usadil čilý ruch, který je s přítomností dětí vždy těsně spjat. Od pondělí do pátku je ve zdech školky slyšet smích dětí, jejichž radost je natolik bezprostřední, že z ní může čerpat energii celý dospělácký sbor. Abychom si tyto veselé zážitky nenechali jen pro sebe, rádi všem dovolíme nahlédnout pod pokličku naší organizace. Dozvíte se tak, co se v naší školce již odehrálo a i to, co nás teprve čeká a nemine.

Celým letošním školním rokem provází děti ve školce pohádkové postavy skřítky Medovnička a včelky Máji. Při pravidelných návštěvách těchto našich přátel se od nich děti vždy dozvědí něco nového a poučného. I nadále naše školka nabízí dětem různé zájmové aktivity. Je to například angličtina, flétnička, aerobik, plavání, či výlety do solné jeskyně v Trnové-Vísky. Co děti s nadšením vítají, jsou pravidelná divadelní představení, která se s téměř měsíční pravidelností odehrávají v prostorách školky. Během celého školního roku se také uskutečňuje několik túr po okolí, které se obvyklým denním vycházkám vymykají, a to především v poznávání vzdálenějšího území, což děti považují za dobrodružné. Nově naše školka spolupracuje s Domovem pro osoby se zdravotním postižením v Horní Bříze. K mezigeneračnímu setkání dochází například při společné četbě či společném rukodělném tvoření. Nutno říci, že tato setkání si obě strany zúčastněných pochvalují.

Mezi další aktivity školky patří tradiční tvořivé aktivity s rodiči. Ty se odehrávají mimo běžný provoz školky a jsou zaměřeny na společně strávený čas rodičů, dětí a zaměstnanců. Mimoto ctí naše školka samozřejmě i české tradice, jako je návštěva Mikuláše s čertem a andělem, vánoční Ježíškova nadílka, velikonoční nadílka od Zajíčka, stavba májky atd. A teď už blíže k našemu celoročnímu programu.

Září roku 2019 se neslo v duchu poznávání jeden druhého, zvykání si na zcela nové prostředí a zcela nové tváře. Pro již zkušené děti to byla hračka, ale co ti nejmenší, pro které to mohla být vůbec první velká změna v životě? Ano, i ti si se změnou dokázali poradit. A proč? No přeci proto, že školka je plná stejně starých kamarádů, nových a zajímavých hraček, utváření nových zkušeností, spravedlivých a laskavých učitelů a výborného jídla. Je správné vzpomenout i na rodiče, kteří byli dětem v prvním kroku do neznáma oporou.

Již v říjnu (ačkoliv byl podzim v plném proudu) děti začaly vyhlížet zimu, sníh a Vánoce, a tak s povděkem uvítaly první tvořivý aktiv s rodiči, který byl zaměřen na svátek sv. Martina. Bohužel se za naše snažení Martin neodvděčil sněhem, ale deštěm, který při následné cestě se světýlky přilehlými ulicemi mnoho radosti nezpůsobil.

1. prosince se děti zúčastnily slavnostního rozsvícení vánočního stromku před městským úřadem. Jejich úkolem bylo společně s dětmi z 1. MŠ zazpívat a zarecitovat několik písní a básní s vánoční tematikou. Pokud byl některý ze čtenářů tomuto přítomen, mohl by uznat, že děti se skutečně snažily a jejich výkon byl hodný potlesku. V prosinci se také odehrál

další tvořivý aktiv s rodiči, jak jinak, než s vánoční tematikou. Kromě obvyklého tvoření se rodiče mohli těšit na besídku, kde děti předvedly své taneční a pěvecké nadání. Moc času neuběhlo a začaly vánoční prázdniny.

Nový rok přinesl změnu hlavně pro děti předškolního věku, které se po odpolední relaxaci začínají připravovat na přechod do 1. třídy. Jsou jim zprostředkovávány informace, které by již při zápisu a při vstupu na základní školu měly ovládat (předmatické představy, znalost tvarů, rozvíjení slovní zásoby, schopnost vyjadřování se a mnoho dalšího).

Na jaře, v měsíci březnu, proběhne tzv. jarní brigáda, kdy společně s rodiči a dětmi zvelebíme naši zahradu a připravíme ji tak na život v dalších teplejších měsících. Jelikož po práci má přijít odměna, nasytíme hladová břicha správně opečeným burtem. V dubnu se mohou děti těšit na výlet do Ždírečké ZOO. Nejedná se však o klasickou ZOO, plnou živých cizokrajných zvířat. V té ždírečké jsou k vidění klasická česká zvířata umně vyřezaná ze dřeva. Co je pro děti ještě lepší, je fakt, že na tato zvířata smějí sahat a mnohdy dokonce i vylézt.

Na měsíc květen se mohou těšit obzvláště maminky. Právě jim děti vzdají hold za to, že je mají a že se o ně tak dobře a láskyplně starají. Krátce poté bude následovat týdenní ozdravný pobyt u Kdyně v DLT Orlovice. Této akce se neúčastní celé dětské osazenstvo školky, ale spíše ta starší část, které se již tolik nestýská po mamince. Ovšem i děti mladší, které mají chuť a přání s námi vyrazit, se mohou pobytu účastnit. Děti budou celý týden pod bedlivým dohledem dospělých vykonávat různé zajímavé činnosti ve společnosti pohádkových postavíček. Hlavní výhodou je čerstvý vzduch, který pročistí plíce i hlavu každému.

V červnu se uskuteční sportovní odpoledne s rodiči. Při této akci zjistíme, jak jsme na tom fyzicky a zda není nutné přidat více pohybu a ubrat několik dezertů týdně. Protože se nic neří tak horké, jak se to udělá, můžeme následnou případnou špatnou náladu a hlad opět zajistit dobrým burtem.

Zhruba v polovině června se děti opět předvedou hornobřížským usedlákům na slavnostech města. Bude nacvičeno krátké pásmo, na němž se již teď pracuje. Ke konci školního roku se pak naše školka rozloučí s dětmi předškolního věku, které nás opustí a odejdou za základním vzděláním. Ono rozloučení probíhá tzv. spaním ve školce, při kterém si všichni užijí mnoho zábavy.

V červenci bude 2. Mateřská škola otevřena v omezeném provozu, v srpnu bude již zavřena. O prázdninovém provozu je možno zjistit více v budově školky u povolaných zaměstnanců.

Je nutné zdůraznit, že naše 2. Mateřská škola děkuje za výbornou spolupráci městu Horní Bříza, všem sponzorům a všem rodičům. Bez Vaší pomoci bychom nedokázali být tou školou, kterou znáte. Děkuje.

Markéta Romanuttiová

Masarykova základní škola

Ani jsme se nenadáli a máme tu druhé pololetí. Ještě než skončí, čeká na nás hodně práce a povinností. To, že na prvním místě je ve škole učení, všichni víme. Pro žáky je také velmi důležité dělat něco nad rámec školních povinností. Při těchto činnostech se děti naučí spolupráci, ohleduplnosti, pozornosti, zájmu,...

Právě teď žáci spolu se svými učiteli finišují v přípravách Školní akademie, která se bude konat 8. dubna od 18 hodin v Klubu Horní Bříza. Nechci prozrazovat nic z toho, co připravují, ale návštěvníci se určitě nebudou nudit. Akademii pořádáme jedenkrát za dva roky. Na naší škole má akademie dlouhou tradici, která sahá až do roku 1993. Školní akademie je nejenom prezentací našich žáků, ale její pořádání má i širší význam. Děti si navzájem pomáhají, starší podporují mladší, zlepšují se sociální vazby mezi dětmi a učiteli.

Hned po Velikonocích čeká členy žákovské samosprávy Den jinde. V letošní výměně navštíví naši žáci Základní školu Stod. Prohlédnou si školu, navštíví výuku, poznají nové kamarády. Za týden návštěvu oplátíme my v Horní Bříze. Letošní výměna škol bude již třetí. Žáci vždy hodnotí prostředí

navštívených škol, vybavenost škol, stravování. Z jejich úst se hezky poslouchá, jak pěknou a dobře vybavenou školu mají žáci v Horní Bříze.

Od roku 2018 je naše škola kmotrou želvy ostruhaté. Na její chov pravidelně přispíváme sběrem hliníku. Na vánočním jarmarku naši žáci za své výrobky utržili přes 9 tisíc korun, které věnovali ZOO Plzeň na chov zvířete. Vzhledem k výši finančních prostředků zástupci zoologické zahrady navrhli naši škole adopci dalšího živočicha. V květnu se staneme kmotry dalšího zvířete, tentokrát lemura.

Naše škola přijala pozvání slovenských přátel. Na konci měsíce května vyjede skupina našich žáků na tradiční výměnný pobyt na Slovensko. V Klenovci se naše děti setkají i se svými francouzskými kamarády, kteří rovněž byli na setkání pozváni.

Vycházející žáky čeká přijímací řízení na střední školy. Přejí všem našim žákům, aby se na zvolené školy dostali, a aby jejich studia byla úspěšná.

Helena Winkelhöferová, ředitelka ZŠ

Zimní hokejbalová přestávka

Vyhlášení vítězů Zimního turnaje trojic pro Kubíka

Hokejbalový turnaj pro malého Kubíčka

Ani v zimní přestávce ligy není o kulturně-sportovní akce spojené s hokejbalem nouze. Začátek února tradičně nabídl Sportovní bál, na který si našlo cestu více jak 300 návštěvníků. Tombola čítala bezmála 550 cen a ti největší šťastlivci si domů odvezli například bednu vepřového masa, či vyhlídkový let.

V sobotu 22. února pak došlo opět na hokejbal. Tentokrát ve spojení s myšlenkou pomoci někomu, kdo to opravdu potřebuje. První ročník „Zimního turnaje trojic pro Kubíka“ přijal startovné od 16 amatérských týmů, které se proti sobě postavily v duelech na malé branky. Sběrka finančních prostředků pro malého Kubíčka, kterému lékaři diagnostikovali mozkovou obrnu a epilepsii, se nakonec díky všem dobrým duším vyšplhala na částku 27 tisíc korun! Všem dárcům patří velké poděkování!

2. národní hokejbalová liga - západ

A-týmu patří před začátkem jarní části druhé místo tabulky, s nulovou bodovou ztrátou na první Škodovku Plzeň. Úvodní zápas jara odehraje áčko 7. 3. proti celku HBC Fireball 99 Plzeň na hřišti soupeře. O týden později, tedy 15. 3., čeká A-tým domácí duel proti béčku Litic. Zápas začíná ve 14 hodin na hřišti Na Hokejce. Přijďte podpořit naše barvy v bojích o ligový titul. Všichni jste srdečně zváni.

Více informací a postřehy ze zápasů najdete na stránkách <https://www.facebook.com/SkHorniBrizaHokejbal>.

Divadelní informace aneb co se děje v Osadě

Po aktivním divadelním podzimu, kdy jsme s naší aktuální hrou Chlap na zabití navštívili řadu okolních i vzdálenějších obcí, jsme si naplánovali neméně aktivní jarní část. Diváci nás na jaře na zájezdech mohou vidět třeba v Plasích, v plzeňském Dialogu nebo třeba v Újezdu u Svatého Kříže. Sezónu zakončíme na konci května účastí na oblastní soutěžní přehlídce ochotnických divadelních souborů ve Žluticích. V červnu se pak ještě diváci mohou těšit na již tradiční oživené noční prohlídky kláštera v Plasích, na Cisterciácké noci s Osadou.

Samozřejmě nezapomínáme ani na místní divadelní fanoušky. V rámci divadelní sezóny jsme k nám do Horní Břízy pozvali několik zajímavých představení. Sezóna začala 1. listopadu komedií Nízkoletý život plzeňského souboru Chlupatej kaktus, v prosinci si přišli na své milovníci klasiky - Romea a Julie a rytíře Dona Quijota v podání divadelníků z Horšovského Týna. Po Novém roce k nám přijelo divadlo Smečka ze Smědčic s autorskou hrou Houbovka nebo čajíček a v únoru si na své přišly děti na loutkové pohádce Krakonoš od loutkářů ze Třemošné.

Tím ale sezóna v Horní Bříze rozhodně nekončí, 28. března se můžete těšit na Agenturu Drahoušek, komedii o falešné sňatkové kanceláři, kterou k nám přijede zahrát divadlo Théta z Plzně. A sezónu zakončí dvěma představeními domácí Osada. V neděli 5. dubna nás čeká repríza domácí komedie Chlap na zabití a posledním představením divadelní sezóny před letní přestávkou bude novinka našeho dětského souboru, Osadčák. Po úspěšné Měsíční pohádce jsme nyní zvolili trochu modernější pojetí, kde si na své jistě přijdou mladší i starší dětská diváci, ale jistě i jejich rodiče. Hra se jmenuje

Gameboy a je to vlastně taková novodobá komediální pohádka o nebezpečné kráse počítačových her.

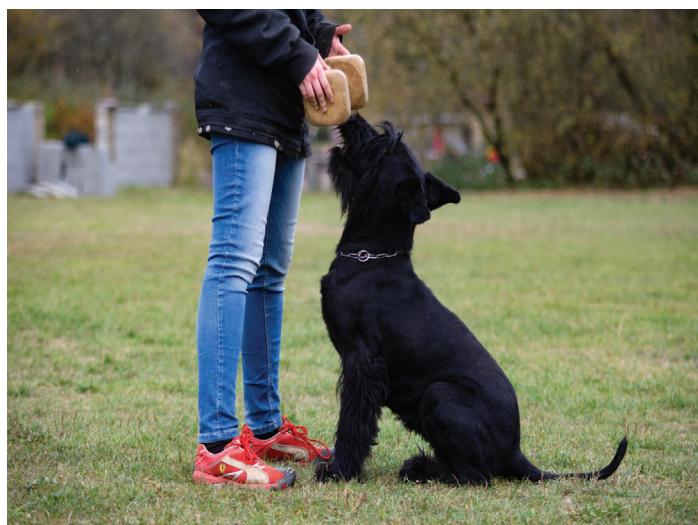
Tuto hru právě intenzivně zkoušíme a těšíme se, až ji 17. května uvedeme na domácí scéně před diváky.

Pavel Mainzer a Petr Koza

Osadčák: Matyáš Vynáblvský, Anna Glazerová, Nella Jindrová, Petr Voráček. Foto: Pavel Mainzer

Hornobřížští kynologové nespí

V letošním roce čeká Základní kynologickou organizaci Horní Bříza opět několik významných akcí.

První z nich je druhý ročník závodu CACT, kde očekáváme kolem 50 závodníků s různými plemeny psů. Jedná se o již

dříve zmiňovanou kategorii IGP 3, která se skládá ze stop, poslušnosti a obran. K dnešnímu dni je kapacita z poloviny naplněna a můžete se těšit na německé ovčáky, belgické ovčáky, knírače, dobrmany nebo beaucerony. Závod proběhne ve dnech 8. – 9. 5. 2020 v areálu TJ Trnová.

Druhou akcí je Mezinárodní mistrovství České republiky německých ovčáků, které proběhne 3. – 5. 7. 2020, taktéž v Trnové. Můžete se těšit na 70 německých ovčáků, kteří zúročí svou přípravu na vrcholovém závodě IGP 3, ze kterého se mohou dostat až na Mistrovství světa německých ovčáků. Kromě výše zmíněných závodů nás samozřejmě čeká trénink vlastních psů, který probíhá každý víkend na cvičišti v Horní Bříze, znovuspuštění kurzů pro veřejnost a různé práce, které jsou potřeba k dobrému fungování areálu.

Máte-li zájem se svým psem začít cvičit, neváhejte a přijďte se k nám podívat!

Text Karolína Škubalová
Foto Stanislava Benešová

Historie a současnost Sokola v Horní Bříze

Sokolovna byla dle historických údajů dostavěna v roce 1923 a v průběhu let sloužila k mnoha účelům, a to až do roku 2006, kdy se vrátila do vlastnictví České obce sokolské a v Horní Bříze se obnovila činnost sokola. Budova sokolovny byla převedena do majetku tělocvičné jednoty se sídlem v Horní Bříze v roce 2013. Od té doby došlo k rozsáhlým opravám celého objektu, např. přístupové chodby a sociálního zařízení, klubovny, šatny, svislé vnější hydroizolace, střecha a v neposlední řadě nových schodišť u obou vchodů. Celkové investice dosáhly ke třem miliónům korun. Polovinu této částky jsme dostali z dotací (Plzeňský kraj, město Horní Bříza). Další část byla získána od sponzorů, sbírkou a výdělků z různých akcí, na kterých členové a příznivci sokola pomáhají zdarma a veškerý výdělek jde na opravu sokolovny.

Aby děti cvičení pořádku bavilo, používáme netradiční pomůcky.

V letošním roce čeká naši jednotu neplánovaná obrovská oprava nejdůležitější části sokolovny – tělocvičny. Jinými slovy to znamená výměnu podlahy, novou elektroinstalaci, omítky a obložení. Celkový rozsah prací bude rozložen do 3 měsíců tak, aby to minimálně omezilo cvičení dětí a veškeré aktivity, na které jsou prostory sokolovny využívány. V době, kdy píšu tento článek, je finančně pokryto zhruba 20 % z celkových nákladů 2.327.000 Kč. Zbylé prostředky se snažíme získat z dotací MŠMT, Plzeňského kraje, sponzorských darů a v neposlední řadě spolupracujeme s městem Horní Bříza. V případě, že se nám povede realizovat celou opravu v letošním roce, bude celý interiér sokolovny opraven a z větších investic bude chybět jen venkovní fasáda celého objektu. Pokud byste chtěli přispět jakoukoliv částkou, můžete buď na transparentní účet, nebo na jakékoliv akci do sbírkové kasičky.

Oblíbené cvičení rodičů a dětí :)

Na transparentním účtu můžete sledovat veškeré pohyby peněz. Sbírka je schválena Krajským úřadem, který pravidelně každý rok provádí kontrolu hospodaření s přijatými penězi a dodržování zákonných požadavků. Celkovou proměnu sokolovny můžete sledovat na našich facebookových stránkách nebo na instagramu, případně se přijít podívat během našich akcí, které pořádáme pro veřejnost.

Číslo transparentního účtu je: 2500336335/2010

Facebook: Sokol Horní Bříza

Instagram: sokolhornibriza

Vladimír Kargeradov, starosta T. J. Sokol Horní Bříza

Fotografie: Jana Svobodová

Nadšení dětí je odměna pro každého cvičitele

Fotky Horní Břízy

Ukažte Horní Břízu v tom nejlepším světle!

Stačí nahrát fotku s hashtagem #HorniBriza, my ty nejlepší repostneme a zveřejníme v HB zpravodaji.

@fotkyhornibrizy

Hasiči jsou připraveni pomoci i v novém roce

Konec roku 2019 a začátek roku následujícího proběhl ve znamení bilancování a hodnocení uplynulého období. I hasiči se sešli při pravidelné výroční schůzi, kde zhodnotili právě uplynulý rok. Ve zprávách, které zazněly na tomto shromáždění, byla zhodnocena činnost zásahové jednotky, činnost kolektivu psovodů a celkově shrnuta činnost sboru. Rovněž proběhly volby nového výboru sboru. Noví funkcionáři sboru budou řídit sbor ve volebním období 2020–2025. Přítomní hosté z okolních sborů a zástupce města v diskusních příspěvcích hodnotili činnost sboru a zapojení sboru do činnosti okrsku. Po ukončení oficiální části schůze se přítomní velmi dobře bavili při produkci hudební skupiny.

V uplynulém roce opět proběhla na okrese Plzeň-sever soutěž mezi okrsky dobrovolných hasičů, které sdružují vždy několik okolních sborů. Naším okrskem je okrsek Ledce. V této soutěži naši hasiči výrazně přispěli k opětovnému vítězství našeho okrsku v této soutěži. Kromě putovních a pamětních cen jsme tak našemu okrsku dopomohli k finanční odměně, která bude využita při pořádání okrskové postupové soutěže v požárním sportu.

K hodnocení uplynulého roku patří i kousek statistiky. V loňském roce hasiči naší jednotky zasahovali celkem u 41 událostí. V 19 případech se jednalo o požár, v 17 případech jednotka poskytovala technickou pomoc, jedenkrát prováděla jednotka záchranu osob z uzavřených prostor, v jednom případě likvidovala únik nebezpečných látek na komunikaci, ve dvou případech se jednalo o únik plynu a v dalších dvou případech o planý poplach. Jako nejnáročnější v loňském roce se jeví velikonoční požár lesního masivu na Krkavci, kde jednotka zasahovala dva dny a jednu noc.

Počátkem letošního roku potrápil celou republiku nárazový vítr. Vzhledem k předpovědi byla jednotka uvedena do zvýšené pohotovosti z důvodu předpokládaného výskytu velmi silného nárazového větru. V noci z neděle 9. února na pondělí 10. února bylo v pohotovosti družstvo, které mohlo prakticky okamžitě vyrazit na pomoc v případě nutnosti. V pondělí 10. února přes den bylo toto družstvo posíleno o další členy. Celkem jednotka vyjžděla v pondělí k pěti událostem. Vesměs se jednalo o popadané stromy a větve na silnici. V jednom případě pomáhali členové jednotky s provizorní opravou plechové střechy, poškozené porывy větru. Činnost jednotky v souvislosti se silným větrem byla zakončena odstraněním padlého stromu na elektrické vedení u zámečku v obci Trnová.

S příchodem jara nastává období úklidu zahrad a zahrádek. Ačkoliv jsou v našem městě k dispozici odpadové kontejnery pro biologický odpad, je stále oblíbeným způsobem likvidovat nevhodný zahradní odpad spalováním. Spalovat je možné pouze a jen rostlinné zbytky, jako starou trávu v kopkách, vysekané křoviny a větve z ořezu dřevin. I toto spalování však má svoje pravidla. Spalovat nelze jiný materiál, jako jsou papíry, nebo dokonce plasty, guma a odpadní stavební dřevo nebo starý nábytek. Vhodné je informovat Hasičský záchranný sbor prostřednictvím internetové aplikace „Evidence pále-

ní“ na stránkách www.hzspk.cz o úmyslu likvidovat rostlinné zbytky spalováním na volném ohništi. Pokud se rozhodneme odpad spalovat, musíme mít oheň vždy pod kontrolou a pod dozorem na ohraničeném ohništi. Vždy je třeba mít na zřeteli i to, abychom kouřem neobtěžovali spoluobčany a nezpůsobili požár, např. odletem žhavých jisker. Plošné vypalování porostů je přísně zakázáno a hodnoceno jako přestupek s vysokými pokutami.

Stržená plechová střecha po orkánu Sabine (foto Hasiči Horní Bříža)

Co nás stále trápí, jsou přístupové cesty k některým obytným budovám v sídlišti. Zejména ulice Jedlová prakticky neumožňuje bezpečný průjezd zásahových vozů v případě potřeby a ustavení automobilového žebříku je takřka nemožné. Je třeba si uvědomit, že velký hasičský vůz potřebuje pro průjezd minimálně 3 m místa a pro možný zásah minimálně 4,5 m. V případě nutnosti zásahu je při menších vzdálenostech jeho provedení velmi obtížné a použitá speciální výšková technika nejde efektivně ustavit. Prosíme tedy všechny spoluobčany, aby dodržovali minimální vzdálenost při parkování – „3 metry pro život“.

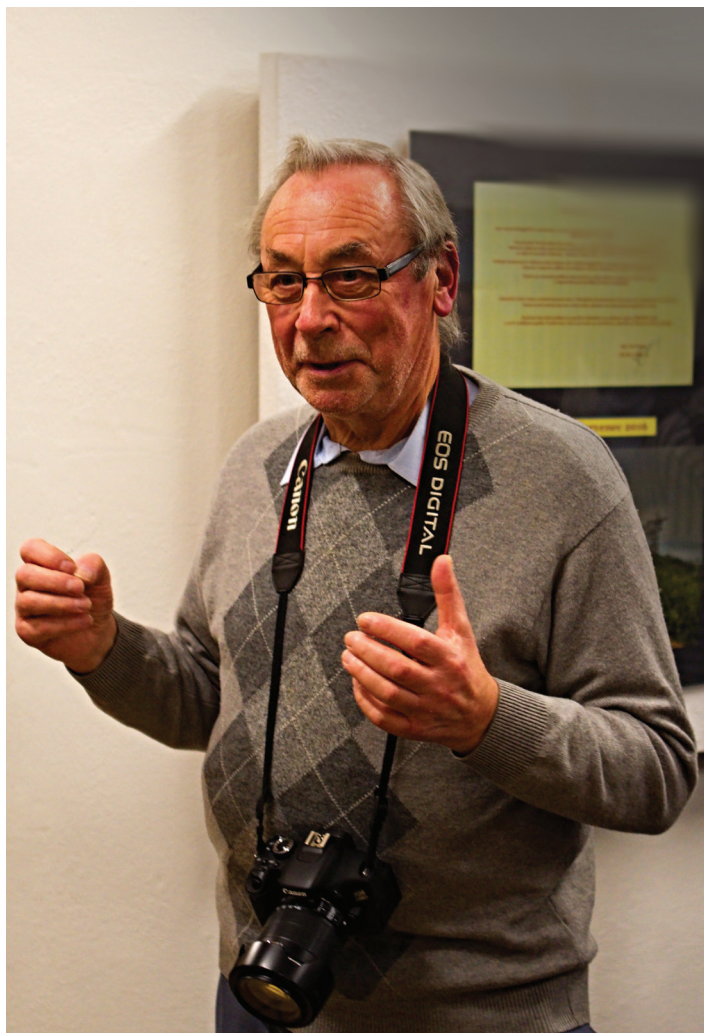
Na tento rok je plánována výměna dopravního zásahového automobilu. Město získalo dotaci na obměnu letité Avie. Jarní měsíce se tedy ponesou ve znamení administrace dotace a organizace nákupu tohoto vozidla. Předpokládáme slavnostní předání v září tohoto roku. Bude to další krok ke zkvalitnění služeb hasičů pro naše spoluobčany. Jako i v loňském roce budou i letos Vaši hasiči k dispozici pro řešení Vašich problémů.

Petr Hadinger, velitel JSDH m. Horní Bříža

Nejtěžší článek

Pravidelní letití čtenáři Zpravodaje v naší obci si možná připamatují, že čas od času jsem na tyto stránky psal, vesměs o činnosti a plánech amatérského klubu fotografů. Nebude tomu dnes jinak, ale píše se mi nesmírně obtížně, jak říká název článku, píše se mi přímo těžce.

Pavel Karez otevírá svoji vzpomínkovou foto-výstavu na Jardu Nováka (fotografie Václav Šaroch)

Začátkem letošního roku nás navždy opustil náš člen, kamarád, fotograf souputník, který s námi něco foto-treků absolvoval, **Pavel KAREZ**. V obci byl v mnoha spolicích znám jako fotograf-dokumentátor jejich činnosti. Pomocí fotografie propagoval činnost Betuly Viridis, velice rád se účastnil hudebních produkcí skupin z naší obce, a to nejen na naší obecní půdě, ale zajížděl s nimi i do okolních obcí. Nemohu na této stránce vyjmenovat všechny spolky od souboru Úsměv až po Vinaře Plzeňska, z jejichž akcí přinášel fotografie jak pro spolky samé, tak také pro publikování v našem Zpravodaji. Pavel byl a podle mého soudu je v tomto směru naprosto nenahraditelný, nevidím v současnosti nikoho s tak širokým akčním záběrem.

Nerad bych, aby upadla v zapomnění jeho fotografie krajinářská, která ho do našeho spolku přivedla. Pavel byl obdivovatelem hor, zvláště Šumavy, kam často zajížděl. Rozhodně

z celého našeho kolektivu byl nejlepším znalcem šumavských koutů a zákoutí, při fotografických pobytech a jejich plánování uměl vždy poradit, doporučit jak lokalitu, tak roční čas na fotografování daného tématu. Vedle Šumavy navštívil i podvackrát, pokud je mi známo, Krušné hory a jeho oblíbeným pobytovým místem se stal Boží Dar.

O letních dovolených se nechával letecky přenést do jižních krajín. Odtud přivezl unikátní záběry z míst, o kterých mnoho z nás ví, že je nikdy nenavštívíme, neuvidíme, nenafotíme...

HB Photo Club, z.s. se po dohodě s Pavlovou rodinou a paní ředitelkou Masarykovy základní školy rozhodl, že na měsíc březen připraví do galerie MZŠ fotovýstavu z Pavlovy tvorby. Autorskou výstavu tak, jak si ji koncem minulého roku Pavel připravil a poprvé ji představil v galerii Václava Brožíka ve Třemošné. Tím také Pavlovi spoluobčané budou moci fotografie shlédnout a možná se také na vteřinu vžít do pomíjivého pocitu fotografování radosti při samotném záběru. **Vernisáž výstavy je určena na čtvrtek 12. března od 18:00 a bude se konat v Galerii Masarykovy základní školy, v I. patře.**

Na květen náš spolek připraví do stejnojmenné Galerie MZŠ autorskou výstavu našeho člena Josefa FIALY. Téma jeho fotek se váže ke květnovému výročí ukončení 2. světové války a má být zejména připomínkou a poučením pro školní mládež. Na fotografiích bude představena vojenská technika, která spojencům pomohla vítězně ukončit hrůzy nesmyslné války. Vernisáž této výstavy je směřována na čtvrtek 14. května, opět od 18:00. Veřejnost ještě v průběhu dubna na tuto akci upozorníme. Autor se mnohokrát účastnil leteckých dnů v západní Evropě, zejména v Anglii. Tyto letecké několikadenní akce jsou zasvěceny téměř výhradně, až na výjimky, letadlům z 2. světové války. Nepřijdou zkrátka ani obdivovatelé pozemní bojové techniky nafotografované v Belgii a v oblasti vylodění Spojenců v Normandii.

Na říjen letošního roku připravíme dohodnutou a rok předem plánovanou výstavu z fotografií, které členové našeho klubu pořídili při pobytu v jižním koutu Šumavy a v sousedním Bavorském lese. Termín vernisáže této, zřejmě poslední letošní výstavy v MZŠ, včas oznámíme.

Letošní jaro by náš klub mělo zastihnout v plné práci při zařizování nové klubovny v budově městského muzea. Těšíme se na dělnou spolupráci s pověřeným pracovníkem muzea a při zajišťování výzdoby přilehlé výstavní síně se zastupitelem pro kulturu panem Mgr. Petrem Kozou.

Sepsáno dne 19. února 2020.

Václav Šaroch,
HB Photo Club, z.s.

Zdeněk Bláha s námi oslavil devadesátku

27. prosince 1929 se narodil hornobřížský rodák Zdeněk Bláha, čestný občan Horní Bříže, folklorista, dudák, hudební redaktor, skladatel...

Folklorní soubor Úsměv, jehož je zakladatelem a uměleckým vedoucím, připravil k jeho devadesátým narozeninám slavnostní pořad „Zdeněk Bláha 90“. Přijměte, prosím, pokus o reportáž z toho, jak oslava probíhala.

Klub Horní Bříže. Sobotní podvečer 25. ledna 2020. Kdo nemá lístek, má smůlu. Zájem být na vlastní oči u toho, až bude jubilant slavit, byl obrovský. Je vyprodáno. Na hodinách je něco po šesté. V sále nastává přítomí... z reproduktorů si cestu k uším návštěvníků nachází hlas Markéty Jílkové:

Vážené dámy a pánové, vážení hosté, vítáte v hornobřížském Klubu, kde jsme se dnes sešli k oslavě významného jubilea jednoho člověka, který ale ovlivnil životy mnoha lidí, pana Zdeňka Bláhy. Vloni v prosinci oslavil neuvěřitelných 90 let.

Když vyslovíme jméno Zdeněk Bláha, kdo se nám může vybatit?

Tak především je otcem Zdeňka Bláhy mladšího a dcery Štěpánky, je dědečkem čtyř vnoučat a dvou pravnoučat. Ale je také otcem a zakladatelem Folklorního souboru Úsměv a spoluzakladatelem Konrádyho dudácké muziky.

Mnozí z vás si ho vybaví jako kolegu, spolupracovníka, redaktora a folkloristu v ČRo Plzeň i s jeho nezapomenutelnými pořady „Hrají a zpívají Plzeňáci“, kterými po čtyřicet let tolik pomáhal oživit a propagovat západočeský folklór a lidové písně. Některé z nás prvně napadne výborný muzikant, který se v mládí učil hrát na housle, violoncello, kytaru a dlouhá léta hrál s Úsměvem i Konrádyho dudáckou muzikou na kontrabas. Nejvíce se ale zapsal do paměti jako výborný hráč a učitel ve hře na dudy, ve které zvítězil na evropském mistrovství dudáků ve Francii a dvakrát v Bratislavě.

Významnou část svého života věnoval především sběru lidových písní a zápisu lidových tanců ze severního Plzeňska, Plaska, Dolnobělska a Kralovicka, také Chodska, Postržkovska a Pošumaví. Z těchto svých zkušeností a zápisů čerpal jako upravovatel a skladatel lidových písní a tanců pro Folklorní soubor Úsměv, Konrádyho dudáckou muziku a také Plzeňský lidový soubor v ČRo v Plzni, který po odchodu Zdeňka Lukáše a Jaroslava Krčka také dirigoval. Jeho muzika má a bude mít před ostatními autory vždy něco navíc, má neopakovatelný styl. Je to v rytmu? V tónině? Ve složitosti skladby či písně? Vůbec ne. Je to v lidskosti, přirozenosti a v jednoduchosti zapsat do muziky lidské pocity, smutek i radost. Jeho tvorba vychází z prožitků a kořenů, kde vyrůstal a postupně zapisoval do své paměti. Jeho muzika je také inspirací a studnicí pro mnohé mladší autory folklorních kapel a souborů.

Zdeněk Bláha byl a stále je také výborným řečníkem a spisovatelem příběhů a povídek. Je skvělým vypravěčem a mistrem slova, umí přesně vystihnout podstatu věci. I obyčejný člověk snadno pochopí jeho psaní a povídání.

Pro nás všechny je ale Zdeněk především kamarádem a přítelem. Vždycky jsme k němu mohli přijít na radu, nikdy nás neodmítl. Věděl, kde ubrat, kde přidat. Pro mnohé z nás byl tím, který stál u našeho zrodu – probudil v nás výborného tanečníka, zpěváka, moderátora,

skladatele nebo výborného muzikanta. Vždy byl tmelitelem kolektivu a ten, za kterým lidé opravdu šli.

Ve svém pokročilém věku je také Zdeněk pokrokovým člověkem, který nové nápady neodmítá, ale přijímá je za své jako novou věc.

Křest knihy

Je čestným občanem Horní Bříže, která na něj musí být právem hrdá, patří mezi nejvýznamnější osobnosti města Plzně a byl uveden do Dvůrany slávy Plzeňského kraje. Obdržel Cenu ministra kultury ČR za celoživotní práci ve folklóru a byl uveden do Síně slávy v Národním ústavu lidové kultury ve Strážnici. Je autorem, scénáristou a režisérem desítek pořadů na Chodských slavnostech v Domažlicích, Strakonického dudáckého festivalu a pořadů s Folklorním souborem Úsměv a Konrádyho dudáckou muzikou.

Snad mi, přátelé, prominete, pokud jsem ve výčtu všech Zdeňkových předností a významných počínů pro dnešní i budoucí generace na něco přeci zapomněla.

My, souboráci, si ale nejvíce vážíme toho, že jsme mohli být, Zdeňku, s tebou u toho, žeš nám mnohým dal šanci, že jsme stále tvými přáteli a že jsi tu dodnes s námi, i když to s námi nemáš vždycky jednoduché. Jsi pro nás tím největším celoživotním vzorem. A za to všechno ti patří velký dík!

Rozevírá se opona. Reflektory ozářily jeviště...

Dámy a pánové, pan Zdeněk Bláha.

Pořad věnovaný jubilantovi a křtu knihy „Bejvávalo v Horní Bříže“ v režii M. Jílkové začíná.

Na diváky čeká program střídající hudební a taneční vystoupení Úsměváků s průvodním slovem V. Bursy a J. Pokorného a gratulacemi přizvaných hostů. Vinšování zahájila rodina. Zdeňkovi zahráli a zazpívali jeho potomci. Tři dudáci, syn Zdeněk, vnuci Z. Bláha a P. Němejc spolu se zpěvačkou, vnučkou B. Bláhovou. Po nich na jeviště přišli blahopřát z Českého rozhlasu v Plzni, ředitel Z. Levý a hudební režisér A. Bulka, které vystřídal „rozparádaná sestava“ první úsměvčké kapely s písničkami Andulko z Koterova a Když má milá putovala.

Na společné začátky folklorní činnosti a zážitky z mnohaleté spolupráce a dlouhodobého přátelství zavzpomínali při blahopřání bratři Jaroslav a Josef Krčkové.

Křest knihy „Bejvávalo v Horní Bříze“, kterou Zdeněk napsal a jeho kamarád Jaryk Lang ilustroval, si pak oba vychutnali za přítomnosti náměstkyně hejtmana Plzeňského kraje, pí. Krejsové.

Knihy sestavené ze Zdeňkových povídek, z jeho laskavého vyprávění o tom, jak plynul každodenní život zdejších obyčejných a prostých lidí v době nedávno minulé. Kniha byla vydána z podnětu souboru Úsměv právě k příležitosti 90. narozenin Zdeňka Bláhy. Role kmotrů se rádi a humorně chopili oba moderátoři, ti ji vyprovodili do světa a popřáli jí šťastné cesty ke čtenářům.

S dalším vínem přišli na řadu Antonín Konrády se svou dudáckou muzikou a Václavem Švíkem.

Nahrané blahopřání zaslal jubilantovi blízký přítel, herec a recitátor Alfréd Strejček.

Zdeněk Bláha děkuje v závěru pořadu divákům

Připraveným překvapením pro oslavence byla přítomnost a vystoupení předního moravského folkloristy, vedoucího souboru Hradišťan, Zdeňkova přítele, Jury Pavlici.

Mezi gratulanty nechyběl pravidelný účastník premiérových pořadů Úsměvu v Horní Bříze Karel Vágner, majitel hudebního nakladatelství Multisonic. Písničkou, kterou vybral a

zazpíval, nám i jubilantovi připomněl jeho sportovní mládí na fotbalovém hřišti.

Závěrečná blahopřání přisoudila režie pořadu starostovi Horní Břízy panu Davidu Kaprovi a zástupcům Ministerstva kultury ČR.

Starosta města mimo jiné poděkoval panu Bláhovi za celoživotní přínos kulturnímu životu města a zejména za reprezentaci Horní Břízy nejen u nás doma, ale i ve světě, a paní PhDr. Zuzanu Malcová, ředitelka odboru regionální a národnostní kultury, mu předala medaili a diplom ministerstva kultury Artis Bohemiae Amicis za šíření dobrého jména české kultury v tuzemsku i v zahraničí.

Pořad gradoval k závěru, pro který Vašek Bárta připravil vtipnou textovou úpravu „úsměvického hitu Dudlaj, dudlaj“ – „Sedmipádový dudlaj pro Zdeňka“. Ke zpěvu refrénu písně se spontánně přidal celý sál.

Oficiální gratulační maratón věnovaný devadesátce Zdeňka Bláhy končí. Bylo to tak příjemné, že se návštěvníkům pořadu pomalu domů ani nechce...

Pod jevištěm, na které pořadatelé přinášejí pro Zdeňkovu autogramiádu knihy stůl a židli, se začíná tvořit špalír gratulantů. Nikdo z nich si nehodlá nechat ujít příležitost osobně poblahopřát, prohodit pár slov a přátelsky potřást rukou. Neformální oslava s nejbližšími přáteli bude totiž ještě pokračovat...

Pane Bláho, za návštěvníky, za hornobřezáky, za všechny, kdo vás tolik uznávají a mají rádi, i za sebe tisknu pomyslně také ruku a přeji do dalších let: „aby vám to vždycky dobře šlo.“

Ladislav Čása, kronikář města
Foto k reportáži: Eva Hajšmanová

Bejvávalo v Horní Bříze

FS Úsměv za podpory Plzeňského kraje vydal ku příležitosti 90. narozenin Zdeňka Bláhy knihu věnovanou nejen Horní Bříze, ale i lidem, zvykům a osobnostem žijícím v širokém plzeňském okolí.

Zdeněk Bláha, výrazná osobnost západočeského folklóru, pamětník a rodák z Horní Břízy, výborný muzikant a upravovatel lidových písní, redaktor Českého rozhlasu v Plzni a zakladatel Folklórního souboru Úsměv.

V povídkách laskavě a poutavě vypráví o vesnickém životě, o zvycích, muzikantech i obyčejných lidech. Popisuje a zároveň dokumentuje časy dávno minulé, každodenní způsob života lidí severního Plzeňska. Tato kniha propojila dlouholeté přátelství Zdeňka Bláhy a výtvarníka a spoluzakladatele Úsměvu Jaroslava Langa, který knihu doprovodil svými ilustracemi.

Markéta Jílková

Pozvánka FS Úsměv

AKCE „RABŠTEJN“

Folklórní soubor Úsměv Horní Bříza vás srdečně zve na tradiční pochod na Rabštejn nad Střelou.

Odjezd je 12.4. v 8:00 z autobusové zastávky Horní Bříza pod restaurací Český lev.

Objednaný autobus nás odveze do Černé Hatě, odkud nás čeká turistická chůze po zelené na Rabštejn, opékání buřtů a pívko na Rabštejně a přechod do Žihle na vlak v 16:34 směr Plzeň.

Pojďte si s námi zpříjemnit Velikonoční neděli výletem na Rabštejn!

12. DUBNA 2020

Prosíme o registraci účastníků na www.soubor-usmev.cz

Koncerty orchestrů v Horní Bříze na přelomu roku

Na sobotu 7. prosince 2019 zvalo i rádio Dechovka do Horní Břízy na krásný vánoční koncert dechovky Jižani, kterou vede pan kapelník Miroslav Dvořák, kterým jsme ukončili 6. ročník přehlídky orchestrů v Horní Bříze. Zhruba 200 diváků si užívalo známých skladeb, vánočních písní a překvapením večera byla naprosto skvělá operní pěvkyně Monika Sommerová. Divákům byl představen program na rok 2020, který se moc líbil a může tak pokračovat seriál koncertů orchestrů v Horní Bříze. Těšíme se na setkání ve zdraví a pohodě v novém roce.

Již 7. ročník orchestrů v Horní Bříze jsme začali netradičně. V sobotu 1. února 2020 jsme navázali na oslavu devadesátin pana Zdeňka Bláhy téměř hodinovým koncertem Lidové muziky z Chrástu. Tento folklórní soubor je tvořený především žáky a absolventy základní umělecké školy v Chrástu. Ti přijeli do KD Klub Horní Bříza potěšit posluchače lidovými písněmi z jižních a západních Čech. Po tomto koncertě předvedli mladí tvůrci souboru filmově zpracovaný lyrický příběh

„Naše zvony pěkně znějí“, který je oslavou lidové poezie a české krajiny. Byl to moc krásný večer, za který patří velký dík vystupujícím i divákům.

V neděli 23. února nám bylo velikou ctí poprvé přivítat orchestr AMBITO ze základní umělecké školy v Plzni. Více jak 55 mladých umělců potěšilo všechny přítomné posluchače populární muzikou, filmovými melodiemi i českou lidovou hudbou. Během tří let své existence se orchestr Ambito zařadil mezi kvalitní orchestry základních uměleckých škol, o čemž svědčí získání prvního místa v celostátní soutěži orchestrů v Litvínově 9. 6. 2017. Poděkování za hezký koncert patří všem účinkujícím pod vedením pana dirigenta Jana Podroužka.

Během čtení tohoto čísla zpravodaje bude pravděpodobně již po koncertu kapely MORAVANKA, který se koná 14. 3. 2020 – článek a fotografie naleznete v příštím vydání. Do kalendáře si můžete ale dát i další koncerty: sobota 18. 4. od 17:00 VLACHOVKA, sobota 23. 5. KRÍDLOVANKA, sobota 11. 7. HORALKA z Domažlic.

Ladislav Čech
zastupitel města pověřený organizací koncertů
fotografie: autor článku

Jak se kalila kronika

V historii Horní Břízy rozhodně nechybí světlá místa. Staré kroniky prý psaly, že „*mravnostní poměry jsou uspokojivé, výchova mládeže jest dobře obstarána rodinami, které po většině vedou život řádný. Děti nemanželských nepatrný počet, zločinných případů vůbec není*“.

Ani doba pozdější chválou nešetřila: *Po celý rok 1958 vydržely Západočeské keramické závody na prvním místě v socialistické soutěži podniků, nasbíraly tři Rudé prapory a řád práce navrch. Jedním z těchto praporů se dodnes chlubí hornobřížské muzeum.*

Ve stínu těchto úspěchů dřímala i jiná výjimečnost Horní Břízy, která mohla vyplout na povrch až teprve díky internetu. Z porovnání na webových stránkách Porta fontium, kam Státní archiv nahrává kroniky měst a obcí, vyplynulo, že Horní Bříza má bezkonkurenční počet kronik a nejlepší pokrytí své minulosti. Stalo se tak nepochybně proto, že měla štěstí na dobré kronikáře, zejména řídícího učitele Františka Valeše. Po něm se vystřídal několik kronikářů, až v roce 1996 do této funkce nastoupila paní Božena Royová.

Kronikářkou byla v období 1996–2014, tedy 19 let. Kroniku z větší části sestavovala z výstřižků z novin, kde se psalo o Horní Bříze, ty lepila na papíry a vkládala do obálek šanonů.

V tom stavu však nebylo možné odevzdat kroniky do archivu ani poskytovat je k nahlížení občanům. Kopírování materiálů a vázání do knih město po celá léta neřešilo. Kroniky se hromadily v šanonech a jejich přísun do Státního archivu a na web Porta fontium se zcela zastavil. Od roku 2015 pak nemělo město po tři roky kronikáře, čímž se časová mezera v historii města prodloužila až na 22 let. Na počátku roku 2018 se funkce kronikáře ujal pan Čása. Mezera v kronikách města však neřešil a věnoval se jen historii od doby svého nástupu. Musel se tedy najít externí kronikář.

Startovní čára byla v roce 1996, protože kroniky až do roku 1998 byly ztraceny. Kroniky 1999–2011 spaly v šanonech a roky 2012–13 čekaly ve formátu Word, až budou doplněny obrazovou složkou. Rok 2014 zcela chyběl, stejně jako roky 2015–17. Kronika z roku 1995, na kterou dílo navazovalo, byla poslední poctivou ručně psanou kronikou. Po ní už musely nastoupit mega i gigabajty. Kroniky 1996–98 si řekly o celkem 300 MB rozdělených do 160 souborů. Informací z tohoto období byl zoufalý nedostatek, a tak nezbylo, než zase dolovat materiál z médií, přefocovat články o Horní Bříze

i zápisy z rady města. Z jednoho ročníku Plzeňského deníku se průměrně vylistovalo asi 15 článků, ale ne všechny se daly použít.

Další prací bylo zcivilizování obsahu šanonů 1999–2011 – číslování stránek a kopírování za neustálého dolepování ústřižků novin. Kopie stránek se pak naskenovaly do souborů pdf podle let a zabraly dohromady celý gigabajt. Roky 2012–13 chtěly 250 MB.

Pak následovala řada let 2014–17. Tady už byla práce ve-selejší, bylo více materiálu, k zápisům z rady města přibývaly i zápisy ze zastupitelstva, fotky z městského webu, dokonce i debaty z končícího diskuzního fóra, no a také sem tam i vlastní vzpomínky. Pohoda ale brzy skončila. Práci bylo najednou nutno ukončit o měsíc dříve, protože paní knihařka, která po léta ve skvělé kvalitě a za lidové ceny svazovala materiály města, musela nastoupit do nemocnice. Na 22 let kronik muselo stačit už jen 5 měsíců. Přesto se podařilo práci vítězně dotáhnout až do konce. Mezera 22 let v historii města byla zaplněna, stejně jako harddisk notebooku celkovými 1,7 gigabajty kronik.

Pročítání kronik není, ve veletoku informací dnešní doby, na prvním místě. Jejich chabá sledovanost pak způsobuje zanedbávání vedení kronik městy a obcemi. První, co na kronice čtenáře odradí, je souvislý proud textu. Málokterá kronika, včetně těch nejnovějších, má nějak strukturovaný obsah a hledat v ní nějaké konkrétní informace bývá utrpením.

Do celkového zpracování 22 let kronik se vešla i webová část, která tento nešvar řeší. Knihy kronik jsou v ní zobrazeny ve virtuální polici. Po rozbalení kroniky jsou pak k dispozici ikony pro přímý přístup k jednotlivým oddílům, jako je obyvatelstvo, školství, hospodaření apod.

Virtuální police je doplněna ikonami dalších knih s informacemi zpracovanými v minulých letech. Společně s kronikami je ve virtuální polici takto soustředěno ohromné množství dat z dějin Horní Břízy, které nemá svým objemem i úrovní zpracování v ČR obdoby.

V tomto bodě však nastaly problémy. Nejmenovaný zastupitel nejprve dosáhl odstranění odkazu na web kronik umístěného na webu města a další stížností si vynutil návštěvu konzultanta na GDPR. Místo záznamu do knihy rekordů dosáhlo dílo „22 kronik za 5 měsíců“ jiného prvenství. Horní Bříza se stala prvním městem v Plzeňském kraji, jehož kroniky byly přeshetřovány z hlediska GDPR.

Zbyněk Špaček (text + fotografie)

Acrolepis gigas obživil pro expozici

Představte si, že jdete po ulici a potkáte souseda, který není vegetarián a je vysoký jako střední panelák. Bezmála dvacetimetrový hromotluk by jistě vyvolal děs a paniku. A přesně tak se musely cítit běžné ryby, které u nás žily v mladších prvohorách, před třemi stovkami milióny let.

V té době bylo naše území na okraji obrovského kontinentu Pangea a nacházeli jsme se přesně na rovníku. V mezihorských údolích a nížinách se vyskytovala rašeliniště porostlá pralesy ze stromovitých plavuní, přesliček a kapradosemenných rostlin. Jejich biomasa dala základ černému uhlí. V určitých obdobích se nížiny zaplavovaly vodou a vznikala velká jezera. V jednom takovém, které se rozkládalo od západních do středních Čech, žila obří ryba *Acrolepis gigas*. Její současníci většinou dosahovali sotva 10 cm a jen výjimečně o něco více. Proto 125 cm dlouhý obr musel působit jako zjevení z jiného světa. Dodnes drží světový rekord, je totiž největší sladkovodní paprskoploutvou rybou, která je jako zkamenělin zachována celá.

Tento nález brzy oslaví 150 let a z toho 100 let ryba strávila sama v trvalých expozicích Národního muzea. Žádný partner se k ní u Žilova nenalezl a už to tak nejspíš zůstane. O samotném nálezu a současném stavu lokality bylo již referováno v Hornobřízském zpravodaji č. 1/2019.

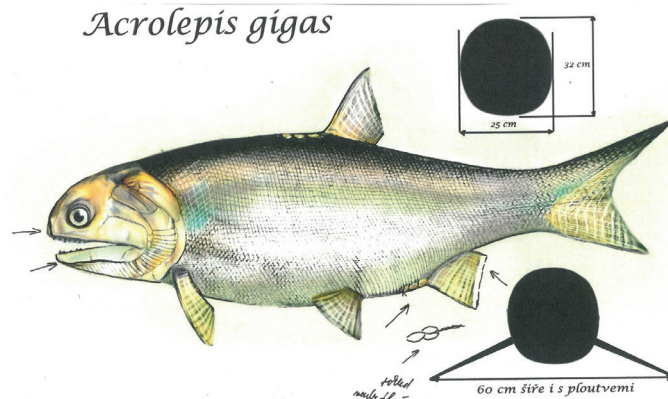
Do nové expozice do zrekonstruované historické budovy na Václavském náměstí je pro rybu připraveno překvapení a předčasné dárek. Spoluprací paleontologů a umělců byla vytvořena trojrozměrná rekonstrukce v životní velikosti. Jednotlivé fáze výroby můžete dále sledovat v obraze.

Jako výchozí byly použity práce Antonína Friče z konce 19. a Stanislava Štambergu z konce 20. století. Originální fosilie byla proměřena a byl udělán odhad původních proporcí v živém stavu. Podle jiných, podstatně menších ryb, byly do-

plněny některé chybějící části. Odbornými konzultanty byli paleontologové Stanislav Štamberg a Boris Ekrt (obrázek nahoře).

Špičkový specialista na paleontologickou rekonstrukci Jan Sovák vytvořil skici, kde byla ryba nakreslena v dvojrozměrných pohledech a různých úrovních detailu.

Acrolepis gigas

Umělecký sochař Jan Jírovec vytvořil základní tvar z hlíny a jemné povrchové detaily modeloval do plastelíny. Šupiny byly velmi náročné, protože na různých částech těla jsou odlišné a jejich řady musely přesně kopírovat křivky těla.

Z konečné plastiky byl udělán odlitek ze syntetické pryskyřice a byly vsazeny samostatně vyráběné ploutve. Oči byly dovezeny ze zahraničí.

Na povrch byla v několika vrstvách nanesena barva, která byla odvozena od některých dnešních starobyklých ryb. Na fotografii je umělecký sochař Jan Jírovec s hotovou „obživlou“ rybou.

Expozici ozdobí také exkrement.

Ve stejné vitrině bude vystaven ještě jeden exemplář ze Žilova – zkamenělý exkrement žraloka. Přírodní procesy pro tento skvost vytvořily efektní „krabičku“ ze směsi jílu, prachu a sideritu.

RNDr. Boris Ekrt,
Paleontologické oddělení Národního muzea

Country kapela Primáti oslavila 40 let hraní

Country kapela Primáti je už nedílnou a dobře známou součástí mnoha kulturních i společenských akcí, které se konají v Horní Bříze a okolí. Možná však už málokdo ví, že Primáti jsou jednou z nejstarších country kapel, a to nejen v západních Čechách. V loňském roce už oslavili 40 let nepřetržitého hraní. Kromě známých country hitů se kapela věnuje i vlastní, autorské tvorbě. V roce 1989 vydali zpěvník vlastních písní; dnes je však beznadějně rozebraný.

Od roku 2020 se v Hifi klubu na Náměstí Republiky v Plzni pořádají pravidelné bluegrassové večírky. A právě Primáti byli vybráni, aby v lednu tuto novou tradici zahájili. Pro tuto příležitost jsme připravili rozhovor se zpěvačkou Ivou Voráčkovou.

Jedna momentka ze začátků kapely. Archiv Primátů

Ahoj Ivo, tak napřed něco málo o Tobě. Jak jsi se dostala k hudbě? Měla u vás doma nějakou tradici? A jak jsi začínala?

Už jako malá jsem chodila do zušky na klavír. Můj táta doma hrával na kytaru staré trampské písně a mně se to jako malé holce moc líbilo. A tak jsem se začala sama učit hrát na kytaru. Hledala jsem si písničky s minimálním počtem akordů. Mohlo mi být tak 13, 14 let, když za mnou přišel můj o devět let starší brácha a řekl mi, ať se naučím hrát na baskytaru a vezme mě do kapely. Opravdu to tak dopadlo a já se stala součástí kapely Fregata, kterou v roce 1986 založil.

Fregatu si dobře pamatuju, ale asi až v pozdější sestavě...

Hrála jsem s Fregatou asi 4 roky.

A co bylo pak?

Potom jsem se jednou šla podívat k Houdkovi a zaujal mě inzerát, že kapela Primáti hledá zpěvačku. Tak jsem zavolala, domluvili jsme se na zkoušce a od té doby jsem s nimi.

Je to parta dobrých muzikantů a hlavně lidí. Lidsky jsme si sedli. A i když to není první liga, dělá nám to radost.

Ted' bych se rád dozvěděl něco o Primátech. Jak to celé začalo?

To jsem nosila plenky, ale dám to dohromady. Na jednom pionýrském táboře se kdysi sešlo šest kluků, které sblížovala společná záliba. Chtěli se přiblížit svým tehdejším vzorům, jako bylo staří Greenhorns nebo Rangers. Poslouchali, cvičili, až postupně vznikla skupina.

A kdy to bylo?

Loni kapela oslavila 40 let.

V muzice se sice nezávodí, ale vzpomeneš si přesto na nějaké hudební úspěchy?

Určitě, asi v roce 1988 Primáti hráli na celostátním finále Porty v Plzni.

Foto ze soukromého archivu Ivy Voráčkové

Jakým způsobem dáváte dohromady repertoár? Demokraticky, nebo vládne kapelník pevnou rukou?

Nové písničky řešíme demokraticky a každý návrh je projednán. ☺ Většinu našich písniček napsal Jirka Lang, další pak Míra Lang a Ivo Metlický.

Děkuji za rozhovor a těším se na vaše další vystoupení!

Martin Čechura

PRIMÁTI, současné obsazení:

Míra Lang, mandolína, zpěv
Jirka Lang, kytara, zpěv
Martin Voráček, basa
Ivo Metlický, banjo
Míra Šik, housle, zpěv
Iva Voráčková, zpěv

*Primáti otvírají letošní bluegrassové večírky v Hifi Klubu
(foto Martin Čechura)*

Bluegrassové večírky se konají každý třetí čtvrtek v měsíci od 20:00 hodin v Hifi klubu, Náměstí Republiky 12, Plzeň.

Po koncertě následuje otevřený jam session, kde si může zahrát a zazpívat opravdu každý.

Program na následující měsíce:

19. 3. SOVS a host: Duel Band Praha

16. 4. Míša Leicht

21. 5. Frýda and Comp.

a host: Blue Eyes

Ústí nad Labem

16. 6. Standa Červenka a Repetenti

Doba odpadová. Co s tím?

V souvislosti s odpady se dnes často skloňuje slovo RECYKLACE. Jenže to je poměrně zavádějící pojem, zvláště třeba u plastů, z nichž jen některé je možné recyklovat a většinou pouze jednou. Recyklovat materiály samozřejmě smysl má, ale **především je třeba výrazně omezit množství vznikajících odpadů.** A s tím může každý začít sám u sebe. Pojďme se tedy podívat na to, co může běžný občan udělat pro to, aby kleslo množství odpadů, které jsou následně recyklovány, spalovány v Chotíkovské spalovně, nebo se povalují po ulicích, v lesích a ve škarpách u silnic.

Zdroj ilustračního obrázku: Pixabay.com

Obaly od potravin: Velký rozruch způsobilo před časem zpoplatnění igelitových tašek v obchodech. Jenže mikrotentové sáčky na pečivo a zeleninu jsou pořád zadarmo. A jsou jich miliony. Schválně si zkuste při nákupu potravin spočítat, kolik jednorázových obalů si přinesete domů. A pak zkuste tohle množství při příštím nákupu co nejvíc snížit. Třeba tím, že si vezmete svou nákupní tašku a k tomu vlastní sáček na pečivo. Velká část ovoce a zeleniny je balena od přírody – má slupku. Pomeranče nebo banány v igelitovém sáčku jsou tedy ekologické zvěrstvo. Pivo chutná lépe ze skla, než z plastu, stejně tak minerálka (ale tu už ve skle těžko seženete). Voda je nejlepší z kohoutku nebo ze studánky.

Na salát je možné si přinést vlastní krabičku. Prodavačky vám možná budou tvrdit, že jim „hygiena“ zakazuje dávat potraviny do přinesených nádob, ale dotazem na příslušné hygienické stanici snadno zjistíte, že je to nesmysl. Kdo má na to národu, může také zkusit požadovat po prodavačkách, aby alespoň krájené sýry opět balily jen do čistého papíru jako kdysi, ne do barevného plasto-papíru. Stejně tak můžete požadovat, aby u pečiva byly kromě plastových sáčků na výběr také ty papírové, které je po použití možné snadno zkompostovat nebo použít na podpal v kamnech. Existují už dokonce i obchody v Plzni, kde počítají s tím, že si obaly na zboží přinesete z domova.

Jen pro odlehčení – skalní masožrouti tvrdí, že zatímco z jitrnice zůstane jen skvělý pocit v žaludku a dvě párátka do zubů, tak po jogurtu vám zbude plastový kelímek, hliníkové víčko a možná i běhavka.

Takže jsme se zbavili části zbytečných obalů od potravin. A co dál?

Standardem je dnes už striktně **odmítat reklamní letáky.** Stačí to výrazně napsat na schránku, případně si pořídit samolepku „Nevhazujte reklamy“. Nosiči letáků mají povinnost se tímto sdělením řídit.

Organický odpad jde téměř všechno zkompostovat. Je vtipné sledovat zahrádkáře, kteří vozí do kontejnerů na bioodpad plné kárky větví, listí či trávy a pak drazo nakupují plastové pytle se zahradní zeminou. Stejně tak zbytky jídel nebo spadlé plody jsou skvělé do kompostu. Jen se musí dát pozor na to, aby se k nim nedostaly myši. Zatímco na zpracování větví, listí a trávy nám tedy stačí klasická hromada kompostu, na zbytky jídel, slupky, červivé plody atd. je vhodnější využít například starý barel s víkem nebo popelnici, zakopaný zhruba do poloviny jejich výšky někde na stinném místě. Stačí udělat několik drobných dírek do dna, přihodit pár žížal a občas povrch kompostovaného materiálu trochu pokropit. Vše pak pracuje bezchybně samo, bez elektřiny a zadarmo. Díky vznikajícímu teplu z tlení funguje takový kompost dokonce i v zimě. Rybáři si nemohou vynachválit ten velkochov žížal, který se v nádobě brzy rozjede a zhruba jednou za půl roku „sklidíte“ ve spodní části nádoby skvělý kompost. Ještě nerozložený odpad z horní části nádoby pak poslouží jako základ dalšího cyklu kompostování. Při poctivém prokládání vrstev kompost ani v létě nesmrdí. Pokud by přece jen začal v horkém počasí zavánět, stačí nahoru rozhodit tenkou vrstvičku půdy nebo písku.

K bezpečnému zkompostování zbytků potravin a dalších organických materiálů může posloužit i stará popelnice. Foto R. Trnka

Také někteří obyvatelé bytovek mají chatu nebo alespoň zahrádku, takže mohou zbytky jídla bez problémů kompostovat. Případně se domluvit s někým (příbuzným, známým), kdo kus pozemku má a ocenil by kvalitní suroviny do kompostu. Existují sice i kompostéry pro využití v bytovkách, ale bývá složitější docílit, aby např. při umístění na rozpáleném balkóně zápachem neobtěžovali okolí.

Nákupy všeho možného: Jsme strašlivě rozežraná společnost, nakupujeme a vzápětí vyhadzujeme věci, které většinou vůbec nepotřebujeme. A ještě si k tomu necháme dát dárek v podobě nějaké další naprosto zbytečné a nekvalitní cetky, vyrobené kdesi v Číně. Člověk opravdu nemusí mít všechno, co si pořídil soused, nebo co viděl včera v reklamě. Štěstí, mládí ani zdraví vám to stejně nepřinese. Nakupujeme tedy jen to, co doopravdy potřebujeme a odmítáme zdánlivě výhodné nabídky na pořízení dalších zbytečných krámů. Při nákupu se rozhodujeme nikoli podle reklamy, ale podle nezávislých rozborů kvality výrobků (jaké v ČR přináší už mnoho let např. nezávislý spotřebitelský časopis d-Test). Pokud je to možné, nenakupujeme ani přes internet, protože to s sebou přináší množství dalších nadbytečných obalů. Nakupujeme raději v kamenných obchodech, a pokud to jde, pak obaly necháváme rovnou na prodejně.

Kdo na to má národu, může zkusit také **instruovat příbuzenstvo**, aby se krotilo při nákupu nejrůznějších dárků ke svátkům, narozeninám, Vánocům atd. Většinou jde opět o nepotřebné krámy a samozřejmě hromady sladkostí, které kazí postavu i zuby. Ideální je, pokud se lze s dárci rovnou domluvit na něčem, co jako dárek skutečně oceníte.

Dnes už se moc nenosí **rozbité věci opravovat**. Lidé, kteří to uměli, již téměř vymizeli. Máte-li tedy po ruce nějakého ši-

kovného řemeslníka, který ještě umí vdechnout porouchaným věcíčkám nový život, vaňte si ho a občas mu dejte vydělat. Staré věci mají svůj příběh, svou „duši“ a obvykle jsou daleko kvalitnější, než ty moderní.

Kvalitní věci, které už nepotřebujeme, se snažíme alespoň **vyměnit nebo darovat** dobrým lidem. Necháváme jako návnadu pro Kulturní a sportovní komisi města, že by bylo vhodné jednou za čas uspořádat v Horní Bříze jakýsi sousedský bazar, kde by si mohli lidé vzájemně prodávat či vyměňovat přebytky věcí. Když pak z toho zbytku našeho odpadu vytrídíme ještě plasty, papír, sklo, textil, tetrapakové obaly, kovy a případně olej na smažení (vše putuje do speciálních kontejnerů, s jedlým olejem si ale poradí i kompost), zbyde nebezpečný odpad a elektroodpad, které putují do sběrného dvora (baterie a zářivky vybírají zpětně např. také v COOPu). Pokud zrovna nepřestavujete domácnost, najednou nevíte, co dát do popelnice. A kdyby to dělal každý jako vy, platili bychom za odvoz odpadu polovic. Protože částka, kterou město a jeho občané platí za odpad, je určována především váhou odvezeného komunálního odpadu.

Tak ať se vám daří. A nezapomeňte, že recyklovat je důležité, ale základem je snižovat množství odpadu!!!

Zdeněk Kolek, Robert Trnka

Na aktuální téma - výroba ptačích budek

Předně chceme poděkovat občanům, kteří si vzali za svá ptačí krmítka, rozmístěná po Horní Bříze. Na Staré návsi, v parku u pošty i na Továrně u školky se našli lidé, kteří pravidelně přezimujícímu ptactvu přilepšovali.

Nyní, když už je zima zažehnána, je poslední příležitost vyvěsit také budky pro dutinové ptáky. V současných monokulturních lesích není dostatek vhodných dutin a tak se každá příležitost k zahníždění velmi hodí.

Zapomeňte ale na klasickou představu o budce, vyrobené z hoblovaných prken a opatřené bidýlkem. Většina tzv. tradičních, doma vyráběných budek, jsou ve skutečnosti pro hnízdící ptáky dokonalé pasti. Také značná část prodávaných typů nebere ohledy na skutečné potřeby ptačích nájemníků. Uvedeme si tu pár základních bodů, které by měla dobrá budka splňovat:

- 1) Dřevěné budky by měly mít z vnitřní strany prkna vždy neohoblovaná, aby se ptáci měli na stěně čeho zachytit a mohli snadno vyšplhat k vletovému otvoru. Pokud taková prkna nemáme, je nutné na vnitřní straně vyřýt pár drážek, např. dlátem.
- 2) Vletový otvor je třeba umístit dostatečně vysoko a ještě ho prodloužit tak, aby skrz něj ke hnízdu nemohly dosáhnout kočky. Počítejte s tím, že hnízdo uvnitř může být vysoké i 20 cm.
- 3) Dno dřevěné budky vkládáme vždy mezi stěny, nikdy ho nepřibíjíme zespodu. Vložené dno má daleko větší trvanlivost a nevypadne vám i s hnízdem.

Příklad budky – sýkorky. Dno vsazeno mezi stěny, čelní stěna vysouvatelná, vletový otvor prodloužen a oplechován, střecha přesahuje dopředu i po stranách.

- 4) Střecha má mít přesah jak dopředu, tak po stranách. Měla by být kvalitně natřena nebo z horní strany opatřena odolnou vrstvou (např. asfaltovou lepenkou).
- 5) Budku opatřujeme ochranným nátěrem pouze zvenčí. Volíme přitom nejedovaté barvy.
- 6) Budku nikdy nedáváme těsně k hustému kroví nebo mlází, kde by se mohli schovávat predátoři (kočky, krahujci).
- 7) Ptačí budka musí být otevírací, abychom ji mohli vždy po sezoně vyčistit. Jinak se stává lůn parazitů.
- 8) Je lépe věšet budky na drát, než je přibíjet ke stromu. Závěsné dráty kontrolujeme a v případě potřeby povolujeme.
- 9) V blízkosti lesa musíme vletové otvory budek pro menší operece oplechovat. Jinak je vyklouvají strakapoudi.

Komise životního prostředí

PŘÍRODA **NENÍ** **SMETIŠTĚ**

JAK DLOUHO TO TRVÁ, NEŽ SE ROZLOŽÍ?

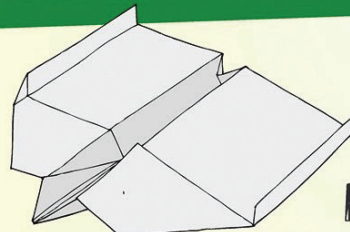
**OHRYZEK
JABLKA**

1 AŽ 3 TÝDNY

**POMERANČOVÁ
KŮRA**

0,5 AŽ 1,5 ROKU

**LIST
PAPÍRU**

2 AŽ 5 MĚSÍCŮ

FILTR Z CIGARETY

10 – 12 LET

**KRABICE
OD MLÉKA**

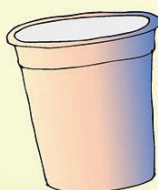
BEZ HLINÍKOVÉ FOLIE

6 AŽ 10 LET

TENISKA

50 – 80 LET

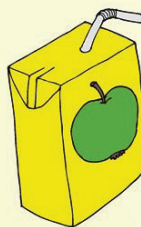
**PLASTOVÝ
KELÍMEK**

50 AŽ 80 LET

**KRABICE OD
DŽUSU**

TETRAPAK
S HLINÍKOVOU FOLIÍ

100 LET

**IGELITOVÁ
TAŠKA**

20 AŽ 30 LET

PET LAHEV

VÍCE NEŽ 100 LET

ŽVÝKAČKA

50 LET

**HLINÍKOVÁ
PLECHOVKA**

200 – 400 LET

**DĚTSKÁ JEDNORÁZOVÁ
PLENA**

200 - 500 LET

SKLO, LÁHEV

TISÍCE LET ALE MOŽNÁ NIKDY

Velká srdce z Horní Břízy 2 - Cesta pro Vilémka

O tom, že Horní Bříza vychovala mnoho dobrosrdečných lidí, zajisté není pochyb!

Dnes si můžete přečíst příběh Stanislava Erbeny, který přešel Českou republiku od nejzápadnějšího po nejvýchodnější bod. Jeho cesta trvala 23 dní a byla dlouhá 700 kilometrů. Během své trasy prošel skrz 166 obcí a udělal více jak 800 000 kroků. A jaký byl cíl této cesty? Získat finanční prostředky pro rodinu postiženého Vilémka ze Starého Plzně.

Stando, mohl bys popsat od začátku, jak Tě napadlo přejít Českou republiku?

Všechno vzniklo tak, že jsem chtěl udělat nějakou věc, která mě v životě posune dál a nebude stereotypní. Hledal jsem svoje limity. Přímo ta myšlenka, přejít Českou republiku, mě napadla vlastně úplně náhodně. Vybavuji si, že jsem něco hledal na internetu na mapě a viděl jsem celou republiku zmenšeně. Změřil jsem si pro zajímavost, jaká je to zhruba vzdálenost z jedné strany na druhou. Vycházelo to na nějakých 700 kilometrů. A tady se zrodil můj nápad – přejdu Českou republiku a chci, aby to mělo pozitivní dopad.

Skvělý nápad! Co bylo třeba zajistit pro to, abys mohl svoji cestu uskutečnit?

Nejprve jsem potřeboval svůj projekt konkrétně zacílit. Neoslovoval jsem tenkrát žádné nadace. Trvalo by delší dobu, než by se mohla celá akce uskutečnit a zároveň jsem chtěl mít projekt plně pod kontrolou. Přes sociální síť a doporučení od známých jsem se dostal až k rodině malého Vilémka. Rodinu jsem do té doby neznal a vůbec jsem nevěděl, jak k mému nápadu budou přistupovat. Přeci jen je to velmi citlivý příběh a nebyl jsem si jist, zda ho budou chtít zveřejnit. Napsal jsem rodičům Vilémka email, ve kterém jsem popsal své záměry a plány. Odpověď ze strany rodiny však byla ohromně pozitivní a moc je to potěšilo. Pak už následovala osobní schůzka. Při té jsem s kamarádem natočil krátké úvodní video formou rozhovoru s maminkou Vilémka, které sloužilo pro propagaci celé akce.

Nechtěl jsem vybírat od lidí peníze v hotovosti tzv. „na ulici“ – sám to nemám rád. Proto jsme se s Vilémkovy rodiči domluvili, že si založí svůj transparentní účet, kde jsou veřejně vidět všechny příchozí i odchozí platby. Účet je dodnes dohledatelný a aktivní. Před samotnou cestou jsem ještě nechal natisknout cca 250 malých kartiček s nejdůležitějšími informacemi o celém projektu. Během cesty jsem letáčky rozdával lidem, které jsem potkal. Ti si pak mohli v klidu přečíst celý příběh a podle toho se rozhodnout, zda a jak rodinu podpoří.

Řekneš nám Vilémkův příběh?

Vilémek je první dítě mladého manželského páru. Dle informací od maminky Vilémka probíhalo celé těhotenství bez jakýchkoliv problémů, veškerá vyšetření byla v pořádku. Při porodu ale nastaly komplikace, kvůli kterým malý Vilémek několik minut nedýchal. Na základě toho vzniklo jeho závažné postižení ve formě mozkové obrny, epilepsie, nedoslýchavosti apod. Vilémkovi dávali lékaři jen malou šanci na přežití. Maminka Vilémka mi vyprávěla o tom, jak několik týdnů chodili za svým synem na resuscitační oddělení a nevěděli, jestli ho tam ještě najdou. Muselo to pro ně být strašně těžké období. Vilémkovo postižení je bohužel trvalé, a i v nynějších 3 letech je mentálně na úrovni kojence. Celá rodina, včetně malého Vilémka, jsou velice pozitivní lidé a patří jim můj velký obdiv za to, jak vše skvěle zvládají.

Vilémek však potřebuje neustálou péči, každodenní cvičení a rehabilitace. Tato terapeutická cvičení jsou velice nákladná, pojišťovna či stát hradí jen zlomek. To byl důvod, proč jsem se rozhodl projekt uskutečnit právě pro tuto rodinu.

Fotografie ze soukromého archivu rodiny Bízubových

Jak sis plánoval přesnou trasu?

Na mapách na počítači jsem naplánoval trasu od nejzápadnějšího po nejvýchodnější bod ČR. Jednotlivé úseky cesty jsem poté procházel a poupravoval tak, aby cesta vedla skrz větší města a abych zároveň šel spíše po turistických stezkách než po silnicích. Následně jsem si trasu uložil do mobilního telefonu. Celá trasa měla necelých 700 km.

Co všechno obnášely přípravy na samotnou cestu?

Já jsem nikdy nebyl člověk, který by chodil na dlouhé túry a celý tento nápad byl velice spontánní. Přípravy tedy probíhaly tak, že jsem sedl do auta a jel do obchodu se sportovními potřebami nakoupit veškeré potřebné vybavení. Za nejdůležitější věci na cestu považuji kvalitní batoh a obuv. Bez čeho bych si zároveň nedokázal cestu představit, i když jsem tomu na začátku nepřikládal takovou váhu, jsou trekové hole. Vzhledem k tomu, že byl zrovna začátek podzimu, tak pro mě bylo důležité i kvalitní oblečení. Hodně jsem se před cestou soustředil na propagaci celého projektu. Jinak všechno probíhalo celkem rychle a nebylo moc času. Nápad na tuhle akci vznikl 24. srpna 2017 a 13. září stejného roku už jsem vycházel.

Jak a kde celá Tvá akce startovala?

Kontaktoval jsem MÚ v Aši a informoval je o celém projektu s prosbou, zda by mi na den před startem poskytli ubytování a druhý den dopravu na nejzápadnější místo republiky, které je vzdáleno ještě zhruba 10 kilometrů od Aše. Vyšli mi skvěle vstříc. Den před startem jsem přijel vlakem do Aše, kde jsem mohl zdarma přespát na penzionu. Druhý den, 13. 9. 2017, v ranních hodinách mě místní městská policie dovezla na nejzápadnější bod České republiky, kde celá cesta začala. První kilometry byly jedny z nejtěžších. Měl jsem pocit, že svůj batoh nemohu celou cestu unést, zároveň mi došlo, že už je to opravdu reálné a spoustu lidí na mě spoléhá. Navíc nebylo dobré počasí. Začátek byl tedy hodně náročný.

Cestu sis naplánoval i přes svoje rodné město – Horní Břízu...

Ano. Do Horní Břízy jsem přišel čtvrtý den. Vycházel jsem z Konstantinových Lázní a zhruba v půlce cesty se ke mně připojil táta. Časově jsem to ale naplánoval trochu hůř a do Horní Břízy jsme dorazili až kolem 10. hodiny večer. Ten den

byla zrovna diskotéka v Klubu, kam mě moji přátelé pozvali, takže jsem šel svůj příchod do rodného města „oslat“ do Klubu. Projekt byl ale stále na začátku, takže ještě nebylo moc co slavit. Druhý den ráno jsem pokračoval v cestě. Bylo skvělé setkat se s kamarády, kteří projekt sledují a drží palce.

Podle všeho Tě na cestě podporovala i rodina, je to tak?

Ano, několikrát v průběhu cesty mě doprovázel táta se svojí ženou. Ti se mnou mimo jiné prošli i cílem. Jeden den se ke mně přidala i sestra. Máma mi zase třeba navařila jídlo a dovážela potřebné věci, když jsem procházel skrz západní a střední Čechy. Moc jim za to děkuji a jejich podpory si vážím.

Potkal ses po cestě i s rodinou Vilémka?

Ano, pátý den cesty mě celá rodina přijela podpořit návštěvou do Brás. Společně i s částí mojí rodiny jsme povečeřeli a pozdravili přes sociální sítě všechny lidi, kteří projektu fandili. Byl to pro mě skvělý impulz a velká psychická podpora do dalších dní.

Na jakých místech jsi přespával?

To bylo různé. Neměl jsem předem naplánované ubytování, protože jsem zprvu nevěděl, jak daleko budu každý den schopen dojít, takže jsem ubytování vždy řešil operativně. Asi dvakrát jsem přespal v penzionu, také v tělocvičně, jednou doma v Horní Bříze, jednou ve stanu. Stan jsem ale nakonec během cesty odložil. Projekt se natolik rozšířil, že mi na sociálních sítích začalo psát velké množství lidí s nabídkou noclehu.

A jak ses po cestě stravoval?

Jídla jsem měl paradoxně až přebytek. Každý den byla možnost zastavit se v nějakém obchůdku, hospůdce na oběd, nebo mi třeba snídani nabídla hostitelská rodina. Vždy záleželo na konkrétních okolnostech. I tak jsem ale během cesty zhubl díky velké fyzické zátěži asi 12 kilogramů.

Jak reagovali lidé, které jsi při cestě potkával?

Díky tomu, že jsem měl na batohu viditelně připnutou ceduli s informacemi o projektu, mě lidé často oslovovali sami. Během cesty se ke mně dokonce i někteří lidé na chvíli přidali. Ať už to byli přátelé, rodina, nebo úplně cizí lidé, vždy mi to cestu moc zpříjemnilo. Reakce lidí na projekt byly pozitivní.

Nenudil ses, když jsi šel zrovna sám?

Ani ne, mohl jsem hodně přemýšlet, mít čas pro sebe a vyčistit si hlavu. Na batohu jsem měl připevněný malý reproduktor na poslouchání hudby a také jsem si pro zábavu psal cestovatelský deník. Zároveň jsem celou svoji cestu průběžně dokumentoval a propagoval své pokroky na sociálních sítích.

Máš z cesty nějaký největší zážitek?

Je těžké vypíchnout jen jeden. Hodně mi ale utkvělo v paměti, když jsem mohl v Moravské Třebové a Litomyšli přespát na faře. Pro mě to bylo naprosto neznámé prostředí a nevěděl jsem, jak to na těchto místech chodí. Hodně mě překvapilo, jak na faře jdou s dobou, například, že mají Wi-Fi a moderní technologie. Mimo jiné mě také překvapilo, jak krásnou máme republiku. Když člověk projíždí autem, tak si toho ani nevšimne, ale když tím místem prochází a má více času se zastavit a kouknout kolem sebe, tak je u nás opravdu strašně hezky. Celkově ale mohu říci, že největší zážitek byla cesta jako taková.

Zažil jsi i nepříjemné chvíle?

Pár takových bylo. Jednou, když moje cesta celý den vedla silnicí I. třídy. I přes reflexní prvky to nebylo příjemné, ani bezpečné. Jindy se mi zase v opuštěné vesničce stalo to, že na mě vyběhl neuvázaný pes. Nebyl za žádným plotem a nikde kolem nikdo nebyl. Musel jsem utíkat přes potok, do kterého jsem samozřejmě po kolena zahučel. Teď mi to sice přijde

vtipné, ale tenkrát to byla hodně nepříjemná situace. Zvlášť když člověk pak na takové cestě pokračuje s mokřými botami.

Měl jsi někdy chuť to vzdát?

Byly samozřejmě i momenty, kdy jsem se cítil fyzicky i psychicky vysílený. Taky se mi třeba stalo, že mě asi pět dní hodně trápila Achillova šlacha a bolet mě každý krok. To mi cestu znepříjemnilo, ale cíl nevynechat jediný den a nepoužít žádný dopravní prostředek jsem nakonec splnil.

Jaký byl příchod do cíle, po takové cestě?

Hodně emotivní. Povedlo se mi rozplánovat cestu tak, že jsem do cíle došel 5. října, v den mých 24. narozenin. Na nejvýchodnější bod za obcí Bukovec mě doprovodil táta se svojí ženou. Dostal jsem krásný dort s motivem mapy ČR a tričko s fotkami z cesty. Bylo to skvělé. Také přijeli televizní reportéři, kteří se mnou udělali rozhovor.

První den po návratu domů musel být asi zvláštní...

Ano, kupodivu jsem se po probuzení musel jít projít. ☺

Víš, kolik se nakonec vybralo peněz?

To je těžké takhle vyčíslit. Spoustu lidí si v průběhu projektu nastavilo trvalý příkaz a stále pravidelně přispívají. Stejně tak již rodina finanční prostředky čerpá na potřebné procedury, takže se částka neustále mění. Můj odhad je cca kolem 300.000 Kč. K tomu je však potřeba zahrnout i materiální pomoc od dárců, jako jsou hračky, zdravotní pomůcky atd.

S Vilémkovou rodinou jsi stále v kontaktu?

Ano, několikrát do roka se potkáme, nebo si napíšeme, co je nového. Skvělá zpráva je, že má Vilémek naprosto zdravého brášku Otakárka.

Plánuješ nějakou další charitativní akci?

Spoustu lidí si dělá srandu, že bych mohl jít nyní zpátky, nebo z jihu na sever. V budoucnu to nevyklučuji, ale nyní podobný projekt neplánuji. Každopádně bych to mohl komukoliv doporučit. Je to skvělá věc na vyčištění hlavy, protažení těla a zároveň člověk udělá něco dobrého i pro ostatní.

Chtěl bys na závěr něco dodat?

Na závěr bych chtěl dodat, že mě velice překvapilo, jak dokážou být lidé stále nápomocní a ochotní. Zároveň chci ještě jednou poděkovat všem, kteří se do projektu zapojili jakoukoliv formou, ať už zasláním finančních prostředků, materiální pomocí, nebo šířením celého projektu.

Moc Ti děkuji za rozhovor a za skvělou věc, kterou jsi pro malého Vilémka udělal!

Jessica Kuttová

Není-li uvedeno jinak, foto Stanislav Erben

Za hranicemi Horní Břízy - Norsko

Jak to vypadá, když se rodilý Hornobřížák rozhodne vycestovat za hranice města? Zdeňka Špaltová se rozhodla jednu takovou cestu podniknout. Pojďme se teď společně s ní podívat na jeden ze států na Skandinávském poloostrově – Norsko.

Zdeničko, proč zrovna Norsko?

Norsko byl můj sen už pár let. Je to nádherná země a navíc plná příležitostí. Měla jsem štěstí, že tu byl na krátko můj kamarád a tak, než jsem si našla práci, spala jsem u něj v pokoji na podlaze.

Na jak dlouho jsi tam a co tam děláš?

Přiletěla jsem v listopadu a už v té době věděla, že tu zůstanu jen na sezonu. Takže v květnu se vracím domů a pak zase dál. Pracuji v hotelové restauraci jako servírka.

Jak jsi práci sehnala, a co všechno je třeba k tomu, abys mohla v Norsku začít pracovat?

Měla jsem s sebou vytištěný životopis. Na recepci hotelu, kde shodou okolností dělá jedna slečna z Česka (Čechů a Slováků je tu hodně) mě pozvali na pohovor, vyzkoušeli v provozu a bylo to. Potřebuješ hlavně umět anglicky a nebát se makat. Po podepsání smlouvy si jen zařídíš takzvaný D-number, což je taková registrace na finančním úřadě, hodně zjednodušeně. A otevřeš si účet v bance.

Kde a jak tam vlastně bydlíš?

Bydlení mám zařízené přímo od hotelu. Je to taková luxusnější ubytovna. Pěšky jsem v práci do 20 min.

V práci asi komunikuješ v angličtině?

Anglicky tady mluví děti ve školce i babičky. Akorát se jim často moc nechce...

Našla sis v Norsku nějaké přátele?

V cizí zemi, v novém prostředí a navíc v jiném jazyce to bylo ze začátku dost těžké. Ale moji kolegové v práci jsou skvělí. Nicméně jsem tu našla dvě spřízněné skandinávské duše, které jistě nevidím naposledy.

Jak ses na cestu připravovala, co všechno jsi musela předem zařídit a kolik Ti to zabralo času?

Tak především jsem ukončovala jednu velikou kapitolu mého života, končila s prací. Ale jediné, co jsem opravdu potřebovala, bylo koupit letenky a mít v kapse pas.

Předpokládám, že jsi do Norska letěla. Jak dlouho takový let trvá?

Let trvá dvě hodinky a já pracuji ve městě Geilo, asi čtyři hodiny vlakem z Osla.

Co Tvoje první pocity z Norska?

Je tu až neskutečně čisto, lidé jsou milí a příroda nádherná.

Co Tě na Norsku nejvíce překvapilo, zaujalo?

Je to jedna z nejbohatších zemí světa a účet v bance vyřizují i 14 dní. Norové mají na vše čas. To mě tu překvapilo opravdu hodně. A taky to, že tu nemají drogerie.

Zaujala mě asi nejvíc jejich oddanost sportu. Nejen že pěšky tu snad chodí jen cizinci, protože Nor upřednostňuje běžky nebo sáně. Ale oni i rádi sledují sporty a vlastně nezáleží moc jaké. Od dětí, mamín i teenagerů až po důchodce. Jakmile je přenos v telce, všichni fandí.

Počasí v Norsku je podstatně rozdílné od toho našeho. Jak ses zimě v Norsku přizpůsobila a co bys nám o tamním počasí mohla říci?

Znám už všechny typy sněžení. Od lehoučkových trpytivých vloček až po sněhovou vánici, kde nevidíte na špičku nosu. Může být -20°C a druhý den nad nulou. A to pak když sníh taje a hned zmrzne, musím nazout protiskluzný podrážky, jinak se můžu tak maximálně klouzat.

Zprvu mi tu byla zima pořád. Dneska už chodím v džínách a bez čepice.

Ty pracuješ a žiješ někde na venkově, nebo ve městě? Mohla bys srovnat města, venkov a přírodu u nás a v Norsku?

Pracuju v lyžařském středisku. Malé městečko mimo sezonu v podstatě mrtvé, ale v sezóně až 40 tisíc lidí. Opravdu oblíbená lokalita.

Ve městě je asi největší rozdíl kvalita veřejného prostoru a čistota. Venkov ani přírodu tu moc prozkoumanou zatím nemám, to mě teprve čeká.

Mohla bys mi říci něco o životě lidí v Norsku? Jací jsou, jejich hodnoty, finanční poměry...

Norové jsou většinou velice přátelští a milí. Milují sport a umí se dobře bavit. Na silnicích se prohánějí vesměs Tesly jako u nás Škodovky, to asi mluví za vše.

Jaké jsou tam ceny, je Norsko oproti nám levné, drahé (jídlo, ubytování, služby...)?

Všechno je dražší, ale vzhledem k platům jsou ceny nižší než u nás. Turista na dovolené, tomu se tu pobyt prodraží, ale místní si žije dobře. Norové říkají, že u nich není draho, jen všude jinde levně.

Je v Norsku bezpečno?

Je naprosto normální jít nakoupit a nechat venku nastartované a odemčené auto.

Jak moc je Norsko vyhledáváno turisty?

Je to oblíbená destinace. Potkávám turisty z celého světa.

A co jídlo? Chutnala jsi nějaké specifické norské pokrmy, které mají Norové nejraději?

Měla jsem možnost ochutnat na Vánoce a není to nic pro mě. Místní kuchyně je celkem mdlá.

Co až se vrátíš domů? Plánuješ nějakou další cestu?

Jedu letos určitě na Kubu a do Japonska. To jsou dvě delší cesty a pak mě čeká určitě hodně Evropa. Těším se na Faerské ostrovy, Irsko a určitě se na léto vrátím do Skandinávie. Dánsko - Švédsko - Norsko chci projet od jihu na sever. Moje cesta teprve začíná...

Zdeničko, moc Ti děkuji za rozhovor a dávej na sebe při svých cestách pozor!

Jessica Kuttová
Fotografie: Zdeňka Špaltová

Okénko první pomoci - KPR

V prvním díle jsme si přiblížili definici první pomoci a základní postupy při zajištění místa nehody a zhodnocení stavu postižené osoby. Dnes se zaměříme na kardiopulmonální resuscitaci, která neodmyslitelně patří k základům poskytování první pomoci. Jinými slovy – srdeční masáž, oživování, nebo stlačování hrudníku, které provádíme v případě zjištění známek zástavy oběhu – postižená osoba je v bezvědomí a nedýchá normálně nebo vůbec.

Název KPR - „kardiopulmonální resuscitace“ – je odvozen od základních životních funkcí – srdeční činnosti „kardio“, a dýchání „pulmo“. Pokud začnou u postižené osoby tyto základní životní funkce selhávat, přistupujeme právě ke KPR, která má zajistit jejich dočasnou náhradu.

Obecné zásady KPR

- Postižený musí vždy ležet na zádech na tvrdé podložce!
- Vždy voláme záchrannou službu.
- Pokud je v okolí více zachránců, rozdělíme úkoly.
- Zachránce má při srdeční masáži ruce přes sebe, propnuté v loktech a stlačuje na středu hrudníku.
- Zachránce je co nejbližší u postižené osoby – může tak využít celou svoji váhu a méně se unaví.
- Používáme ochranné pomůcky, které jsou k dispozici. Například resuscitační roušku.
- V dnešní době se již nedoporučuje zjišťovat srdeční puls.

KPR u dospělého člověka

- Prvotně zjišťujeme stav vědomí postižené osoby. Pokud nereaguje na oslovení, ani bolestivý podnět (například štipnutí), přistupujeme k dalšímu kroku.
- Požádáme o pomoc případné svědky.
- Záklonem hlavy zprůchodníme a uvolníme dýchací cesty. Pohledem, poslechem a pohmatem, jak jsme si již řekli v minulém díle, zjistíme, zda postižený dýchá.
- Postižená osoba nedýchá, nebo má pouze tzv. „lapavé nádechy“ (snaží se o dýchání, ale nezvedá se hrudník).
- Voláme zdravotnickou záchrannou službu 155 (pokud tak již neučinil někdo jiný).

Zahajujeme KPR

- Položíme jednu ruku dlaní na střed hrudníku, druhou ruku dlaní na první, propneme lokty, nakloníme se nad postiženého (tak, abychom byli svými rameny nad hrudníkem pacienta) a stlačujeme hrudník směrem dolů rychlostí 100 stlačení za minutu do hloubky cca 5–6 cm.

- U dospělých se při laické KPR doporučuje jen stlačovat hrudník, pokud se i tak rozhodneme do pacienta dýchat, měli bychom myslet na vlastní ochranu k tomu určenými pomůckami, například resuscitační rouškou. V tom případě provedeme 30 stlačení a poté 2 x do pacienta vdechneme – zakloníme mu hlavu, zacpeme nos, otevřeme ústa, obejmeme je svými a provedeme 2 vdechy. Velikost vdechu odpovídá našemu vlastnímu normálnímu nádechu. Správné provedení poznáme tak, že se hrudník postižené osoby zvedne.

- Resuscitaci přerušujeme jen v případě, že vše převezme zdravotnická záchranná služba, nebo se postižený začne sám aktivně bránit.

AED

Automatizovaný externí defibrilátor. Pomocí tohoto přístroje, určeného k laické resuscitaci, je možné postižené osobě dodat kontrolovaný elektrický výboj. Ten může obnovit normální srdeční rytmus, čímž výrazně zvyšuje jeho šanci na přežití.

AED se většinou nachází na místech s vyšší koncentrací lidí. Po otevření se přístroj sám spustí a pomocí hlasové nápovědy nás přesně krok za krokem naviguje k jednotlivým úkonům.

KPR u dětí

- Prvotně zjišťujeme stav vědomí postižené osoby. Pokud postižená osoba nereaguje na oslovení, ani bolestivý podnět (například štipnutí), přistupujeme k dalšímu kroku.
- Požádáme o pomoc případné svědky.
- Záklonem hlavy zprůchodníme a uvolníme dýchací cesty. Pohledem, poslechem a pohmatem, jak jsme si již řekli v minulém díle, zjistíme, zda postižený dýchá.
- Postižená osoba nedýchá, nebo má pouze lapavé dechy (snaží se o dýchání, ale nezvedá se hrudník).
- Voláme zdravotnickou záchrannou službu 155 (pokud tak již neučinil někdo jiný).

Zahajujeme KPR

- Do dítěte je, na rozdíl od dospělého, vždy nutné dýchat.
- Provedeme 5 vdechů do postižené osoby (dítěte). Postup dýchání je stejný, jako u dospělých (viz výše) s jediným rozdílem, správný objem poznáme vždy tak, že se dítěti zvedne hrudník. Větší objem do něj zpravidla nedýcháme.
- 30 krát stlačíme hrudník na jeho středu rychlostí 100 za minutu (přibližně 2 x do vteřiny) do hloubky jedné třetiny jeho výšky od země.
- Provedeme 2 vdechy.
- Znovu 30krát stlačíme a tento postup (30 stlačení a 2 vdechy) opakujeme do příjezdu záchranné služby nebo se dítě začne aktivně bránit.

KPR u kojenců

- Postup je skoro stejný jako u dětí. Hlavní rozdíl je v tom, že u novorozenců a kojenců nezakláníme hlavu (riziko

poranění krční páteře) a dáváme si velký pozor na objem vdechovaného vzduchu – správný objem poznáme tak, že se zvedne hrudník dítěte.

- Srdeční masáž provádíme dvěma prsty na středu hrudníku, frekvencí cca 120 stlačení za minutu, do hloubky jedné třetiny jeho výšky od země.

Víte, že...?

- V Evropě ročně dojde k cca 500 000 srdečních zástav.
- Z toho se pouze 5–10% dočká propuštění z nemocnice.
- Časná a správná resuscitace, a okamžitá defibrilace (do 1–2 minut), může vést k záchraně více jak 60% postižených osob.

Jessica Kuttová, Jaroslav Pokorný

Zdroje obrázků: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kardiopulmonální_resuscitace

Uklid'me Horní Břízu

V posledních letech je na vzestupu pořádání hromadných úklidových akcí všeho druhu. V minulosti proběhly některé také v Horní Bříze. Míst, která by se dala uklidit, máme v našem městě bohužel poměrně hodně. Celostátní akce „Uklid'me Česko“ je letošní rok naplánovaná na 4. dubna.

Detailní pohled na léta neřešenou nelegální skládku nedaleko hornobřížského nádraží. Foto Marek Hanža, 2020

Město Horní Bříza ve spolupráci s Komisí životního prostředí proto na tento den připravilo uklízení akcí. Cílem bude místo v lese vedle kolejiště za hlavním nádražím na továrně. V minulosti bylo tradicí sem zanašet velké množství všelijakého odpadu a skládka bohužel i přes přítomnost 800 metrů vzdáleného sběrného dvora čas od času stále přijímá novou hromadu haraburdí.

Můžeme debatovat o tom, kdo tam ten odpad navážel. Můžeme také zkoušet kontaktovat České dráhy, na jejichž pozemcích se většina skládky nachází. Můžeme poslat stížnost na Ministerstvo životního prostředí, ale neúčinnější bude vzít rukavice a něco s tím udělat hned. Odměnou budiž čistější

prostor, odlehčení přírodě od hromad odpadu a blažený pocit z dobře vykonané práce na čerstvém jarním vzduchu.

Kdy: 4. 4. 2020 od 08:30, sraz před KD Klub.

Co s sebou: Rukavice, pytle, kolečka, lopaty, kbelíky,... Z důvodu bezpečnosti doporučujeme věk účastníků minimálně 12 let.

Na akci se můžete přihlásit přes webové stránky www.uklidmecsko.cz nebo přijít jen tak a zapojit se.

Komise životního prostředí

Letecký snímek oblasti kolem hornobřížského nádraží s vyznačením polohy skládky. Zdroj: Mapy.cz, upraveno

Pionýr z. s. - Pionýrská skupina Horní Bříza
pořádá **letní stanový tábor**

ŘECKO

30. 7. – 8. 8. 2020
Táborová základna "Obořice"
Obora u Kaznějova
Cena: 2800 Kč
Pro děti 1. - 9. třídy ZŠ
Ubytování ve dvojicích
v podsadových stanech

Jan Michálek, +420 739 446 949
pionyr.hb@gmail.com www.hornibriza.pionyr.cz

Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p. o.
Berufsschule des St. Michaels-Werk e. V. Grafenwöhr
Střední odborné učiliště stavební, Plzeň, Borská 55

Vás srdečně zvou na

ŘEMESLNÉ INSPIRACE

vystava uměleckořemeslných prací žáků škol

do kostela Zvěstování Panny Marie
v Mariánské Týnici

1. dubna - 14. června 2020

VERNISÁŽ 1. dubna v 16:00 hod.
otevřeno úterý - neděle 9 - 18 hod.

SOU STAVEBNÍ
Plzeň | Horní Bříza

Informace pro autory

Vážení přispěvatelé. Vážíme si Vaší činnosti a rádi bychom, aby příspěvky v Hornobřížském zpravodaji vycházely co nejvyšší kvality. Proto prosíme, abyste věnovali pozornost těmto základním informacím:

- Maximální rozsah jednotlivých příspěvků je cca 4700 znaků včetně mezer (v programu MS Word snadno zjistíte kliknutím na záložku Revize a ikonu Počet slov). V případě delšího příspěvku je zapotřebí rozsah článku konzultovat s redakcí. Pokud přidáváte obrázky, je třeba text adekvátně zestručnit.

- Nezbytné je uvést název článku a jméno autora (autorů), bez titulů. Pokud autor píše článek jako zástupce nějaké organizace nebo spolku, je potřeba tuto skutečnost uvést.

- Texty dodávejte ideálně ve formátu .doc/.docx. Text netřeba formátovat.

- Obrazové přílohy nekládejte přímo do textu, ale zašlejte zvlášť jako soubory ".tif" nebo ".jpg". Minimální rozlišení obrázků by mělo být alespoň 800 x 600 pixelů, raději však více. Grafy a tabulky zasílejte ve formátech „.xls“ nebo „.xlsx“. Pokud je nezbytné dodržet správné rozmístění obrázků vzhledem k textu, obrázky očíslovte a v textu vyznačte, kam si přejete obrázek vložit. K obrázkům je vhodné připo-

jit krátkou popiskem. Nezbytností je uvedení autora či zdroje obrázku. Soubory větší než 10 MB je vhodnější posílat přes Úschovnu.

- Pokud citujete z cizího díla, pak je třeba dílo správně citovat. Vždy se uvádí jméno autora, datace díla a stránkování. U archivních pramenů či nevydaných děl též místo uložení a případná signatura. Správné citace lze dohledat např. na www.citace.com.

- Články vždy dodávejte nejpozději do termínu uzávěrky. Texty došlé po tomto termínu už nemusejí být do aktuálně připravovaného čísla zařazeny.

- Vždy uvádějte funkční mailový nebo alespoň telefonní kontakt na svou osobu pro případ, že by bylo zapotřebí konzultovat s Vámi před tiskem rozvržení obrázků, grafiku či případné nejasnosti v textu.

Uzávěrka příštího čísla Hornobřížského zpravodaje je stanovena na 10. května 2020.

Děkujeme za porozumění a těšíme se na Vaše příspěvky.

Vaše redakce HBZ

Pionýrská skupina Horní Bříza

pořádá dne 19. 4. 2020

1. ročník běžeckého závodu s překážkami

Trat': Přibližně 6 km zajímavým terénem v okolí Horní Břízy.

Překážky: Většinou lanového charakteru.

Harmonogram: Registrace od 9 hod.,
Start závodu 10 hod.,
vyhlášení výsledků proběhne po konci závodu.

Start, cíl: Horní Bříza, v lese "U Husa", GPS: 49.8468008N, 13.3593617E.

Startovné: 80 Kč na místě.

*V ceně startovného jsou zajištěny originální medaile pro každého účastníka, pitný režim na trati, občerstvení v cíli a organizační výdaje.

Věkové kategorie: A: rok narození 2008 a mladší,
B: rok narození mezi lety 2007 – 2004,
C: rok narození 2003 a starší.

*Jednotlivé kategorie budou vyhlašovány pro ženskou a mužskou kategorii samostatně.

Informace: Jakub Šulda, tel.: 777 209 040, e-mail: pionyr.hb@gmail.com.
Bližší informace budou postupně zveřejňovány na facebookové stránce Pionýrská skupina Horní Bříza www.facebook.com/pionyrhornibriz/.

www.hornibrizapionyr.cz

Změna distribuce Hornobřížského zpravodaje

Od čísla 1/2020 přestane město zpravodaj distribuovat do schránek.
Zpravodaj bude volně k vyzvednutí na níže uvedených výdejních místech
až do rozebrání celého nákladu:

**Radnice města Horní Bříza • restaurace Český lev
nákupní centrum COOP • restaurace v kulturním domě Klub**

Inzerce:

PRODEJ CHOVNÉ DRŮBEŽE

/z veterinárně kontrolovaných chovů, které zaručují kvalitu a vysokou užitkovost/

• 17h Horní Bříza /před MěÚ/

Prodej 5.5.2020

Kuřice černé, červené, kropenaté, bílé /nesou bílá vejce/, sussex, Vlačka a kuřice Modrá, kohoutci

Kačeny pekingské /bílé brojlerové/, Moularden /kříženec pižmové a pekingské kachny/, Husy bílé

Krůty /kanadské širokoprsé brojlerové/, Holokřčky, Kalimera /selské brojlerové kuře/

Brojlerová kuřata, Perličky

Info a objednávky: Gallus Extra s.r.o., tel. 567 212 754, 567 214 502, mob. 731 701 331, 734 833 158
volejte po-pá 7-15h!, email: info@prodej-drubeze.cz, www.proj-drubeze.cz

Kultura v Horní Bříze

www.kulturahob.cz

Fotky Horní Břízy

Ukažte Horní Břízu v tom nejlepším světle!

Stačí nahrát fotku s hashtagem #HorniBriza, my ty nejlepší repostneme a zveřejníme v HB zpravodaji.

@fotkyhornibrizy

